

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 18
Gegužė - May 5, 1995 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207 Kaina \$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

Lietuvos Vyriausybė nutarė nuo gegužės 1 dienos visiems pensininkams 10 - čia litų (2.5 USD) per mėnesį padidinti pensijas. Nuo gegužės 1 dienos vidutiniškai 8 proc. bus didinama ir biudžetinių įstaigų tarnautojų atlyginimai. Tuo pačiu didinama ir elektros energijos kaina nuo 16 iki 20 centų už kilovatalandę.

Lietuvos bankuose galima įsigyti "American Express" ir "Thomas Cook" kelioninius čekius už JAV dolerius ir Vokietijos markes, kai kuriuose bankuose ir už Prancūzijos frankus. Perkant čekius, paprastai imamas 1 % mokestis, keičiant kelioninius čekius į grynuosius pinigus, mokestis svyruoja nuo 2 iki 4 %. Praėjusiais metais "Vilniaus bankas" "American Express" kelioninių čekių pardavė už beveik 4 mln. DM ir 1.405 mln. USD.

Per šiuo metų ketvirtį pastatyta 5 % daugiau gyvenamojo ploto palyginus su gylai metų pirmuoju ketvirčiu. Tačiau būtų skaičius yra 25.6 % mažesnis. Iš jų daugiau kaip pusė yra individualūs butai, o tai 62.4 % daugiau nei pernai. Statybos įmonės ir bendrovės per šį ketvirtį atliko darbų už 66 mln. USD.

JAV EXIM bankas siūlo finansuoti 50 - 60 % Būtingės terminalo statybos išlaidų, jei likusią dalį išlaidų padengs pati Lietuva. JAV banko pasiūlymą į Vilnių atvežė kompanijos "Frul Daniel" atstovai. "Fluor Daniel", laimėjusi Būtingės terminalo projektavimo konkursą, išpareigojo surasti terminalo statybos finansavimo šaltinių po to, kai Rusijos kompanija "LUKOil" nesutiko pasirašyti naftos eksporto per Būtingę kontrakto ir prisidėti finansuojant statybą. Vienas iš siūlomų būdų surasti lėšų Lietuvoje terminalo finansavimui - tai apmokestinti visą Lietuvoje parduodamą benzina ir dyzelinį kurą iki 10 % mokesčiu. Tokiu būdu visą reikiamą sumą būtų galima surinkti per 3 metus. Adolfas Šleževičius, susipažinęs su amerikiečių pasiūlymais, sakė, padarys viską, kad Vyriausybė ir Seimas priimtų teigiamus sprendimus. Manoma, kad po to, JAV banko paskolos Lietuvą pasiektų po pusmečio.

Į Vilniaus miesto savivaldybės salę balandžio 28 d. susirinkę 166 Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybių tarybų nariai, išrinkti pagal Tėvynės sąjungos sąrašus, iškūrė Tėvynės sąjungos sąrašus, kuri taps vidine Tėvynės sąjungos dalimi. Tėvynės sąjungos pirmininku išrinktas Anykščių rajono meras S. Nefas. Kaip teigiama steigiamosios konferencijos dalyvių priimtoje deklaracijoje, Tėvynės sąjungos sąjunga vietos valdžios atstovams padės geriau koordinuoti savo veiklą su Tėvynės sąjungos valdyba.

Kaune praėjusį savaitgalį į Sporto halėje vykusį tarptautinių šokių konkursą "Gintarinė pora" atvyko talentingi šokėjai iš Vokietijos, Škotijos, Suomijos, Norvegijos bei kitų šalių. Pirmą kartą Kaune viešėjo Italijos atvirųjų pirmenybių organizatorius Gvido Majero, buvęs Italijos čempionas. Šį kartą žiūrovai jį matė teisėjo vaidmenyje.

RADIOAKTYVIOS ATLIEKOS JAU ČIA

Tas, kas galvoja, kad atominės energijos amžius jo neliečia, vieną dieną gali nemaloniai nustebti, kad radioaktyvios atliekos atsirado šalia jo nuosavo kiemo. Jau šiandieną galime drąsiai sakyti, kad radioktyvios atliekos yra jau čia, visai arti mūsų.

Pasaulis kiekvienais metais bando atsikratyti tūkstančiais tonų radioaktyvių atliekų, tačiau stipri kontrolė ir taisyklės turi užtikrinti, kad radioaktyvių atliekų nutekėjimo atsitikimai niekada neįvyktų, kalbėjo atominės energetikos specialistai balandžio 25 dieną.

Vienoje įsikūrusi Tarptautinė Atominės Energijos Agentūra (IAEA), pranešė, kad 53 šalys pasirašė 1987 metų konvenciją dėl fizinės atominės medžiagos apsaugos. Šis dokumentas užtikrina saugiausius radioaktyvių medžiagų saugojimo būdus.

Neseniai į Japoniją atvyko daug triukšmo sukėlęs Didžiąjį Britanijai priklausantis 14 tonų sveriantis radioaktyviomis atliekomis pripildytas talpintuvus. Vokietija bando talpinti savo radioaktyvias atliekas netoli Hamburgo. Visi šie atvejai iššaukė masinius protestus ir demonstracijas.

Šiuo metu visame pasaulyje dirba 430 branduolinių reaktorių. Daugiausia jų yra Šiaurės Amerikoje, Europoje ir Tolimuosiuose Rytuose. Šių reaktorių dalys, turinčios radioaktyvaus urano kuro strypus, turi būti keičiamos vidutiniškai vieną kartą per tris metus.

Kas gali būti padaryta su šiomis mirtinomis medžiagomis, tokiomis kaip uranas, kuris gali būti "gyvas" šimtus tūkstančių metų? IAEA kalbėjoja Hans Meyer sako, kad šalys turi pasirinkimą - perdirbti jų sunaudotą atominį kurą arba palaidoti kuro strypus nepaliesius, geriausiai giliai po žeme.

Geologijos ekspertai turi tikrinti, ar tokios sandėliavimo vietos kaip apleistos druskos šachtos turi pakankamai storas sienas, ar jos nebus pažeistos žemės drebėjimo ar vulkano išsiveržimo atveju. "Visi šie reikalavimai turi atitikti tarptautinius standartus", - sako Meyer.

Didžioji Britanija, Prancūzija ir Japonija yra vienintelės Vakarų šalys, kurios perdirba savo panaudotą atominį kurą. Kitos šalys sandėliuoja atliekas, kas yra žymiai labiau pavojinga, tačiau yra žymiai ekonomiškai pigiau negu perdirbimas. "Perdirbimas tapo neekonomišku", - sako Meyer.

Tačiau energetikos specialistai teigia, kad energijos paklausa per ateinančius 20-30 metų dramatiškai išaugs ir urano, kurio dabar vienas kilogramas kainuoja \$20, kaina tikrai kils.

Rusija taip pat naudoja tam tikrą atominio kuro perdirbimą, tačiau IAEA negali kol kas patikrinti tų metodų, ar jie pakankamai saugūs.

Kitos buvusios sovietinės respublikos, kaip Ukraina ir Lietuva gavo didelę pagalbą iš IAEA radiacijos saugumo bei matavi-

mo srityje, tačiau atominės energetikos specialistai teigia, kad radioaktyvių atliekų saugojimas tikrai ten neatitinka tarptautinių standartų.

Žodis "Černobylis" vis dar tebesivaidena Europai po devynių metų. Tad kiekvienas radioaktyvių atliekų gabenimas keliais, traukiniais arba laivais yra potenciali nelaimingo atsitikimo galimybė. Tas iššaukia baime, jog radioaktyvus nutekėjimas nušluos ištisus rajonus, kuriuose dabar gyvena žmonės.

"Aš žinau, kad buvo nelaimingų atsitikimų, tačiau nei viename iš jų nebuvo radioaktyvaus nutekėjimo", - sako Meyer. Laivai yra ypatingai pritaikyti radioaktyvių atliekų gabenimui, taip pat ir traukiniai, ir sunkvežimiai, kurie yra daugybę kartų išbandomi avarių atvejais. Tam, kad užtikrinti optimalų saugumą, radioaktyvios atliekos yra sumaišomos arba su skystu stiklu, betonu arba bitumu, išdžiovinamos ir supjaustomos blokais ir talpinamos į 200 litrų talpos nerūdijančio plieno strypus.

Meyer pasakoja, kad prieš 10 metų laivas, gabens tas paruoštas atliekas, nuskendo netoli Belgijos krantų. Atliekos buvo ištrauktos ir radioaktyvaus nutekėjimo nebuvo.

Tačiau šie bandomi užtikrinti saugumas neįtikina daugumos žmonių, kurie jau šiandien gulusi ant bėgių, kuriais gabenamos radioaktyvios atliekos.

pagal Reuter

Pavasaris Vilniuje. Verbų sekmadienį dauguma žmonių pirko kadagio šakales, o ne brangiai kainuojančias verbas. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Sulaikyta nauja migrantų grupė

Balandžio 26 d. naktį Lietuvos pasienio policija sulaikė 12-os migrantų grupę iš Pakistano, Turkijos, Somalio ir Afganistano. Per apklausą jie prisipažino, kad kiekvienas iš jų sumokėjo po \$2,500 sumą lietuviams ir baltarusiams, nelegalios "kelionės" organizatoriams. Tačiau po to, kai grupė perkirto Lietuvos sieną, organizatoriai dingę, o migrantai, kurių dauguma iš viso neturi jokių dokumentų, buvo sulaikyti.

Turkijos ambasadorius Vilniuje pasakė, kad Turkijos pabėgėliai, sulaikyti Lietuvoje, bus pačiu artimiausiu metu grąžinti į Turkiją. pagal ITAR-TASS

Lietuva neturi priešų sąrašo

"Lietuva neplanuoja kariauti su jokia valstybe ir neturi priešų sąrašo. Pagrindinis Lietuvos priešas yra nestabilumas ir šalies viduje, ir aplink ją", - pasakė Lietuvos gynybos ministras Linas Linkevičius balandžio 25 d. spaudos konferencijoje, kuria buvo pažymėtos penktosios gynybos ministerijos metinės.

Lietuvos gynybos ministras žurnalistams pasakė, kad jis neturi automobilio ir jo žmona negali rasti darbo. Pats ministras jau kurį laiką negauna algos, taip pat ir jo pavaldiniai. Finansų ministerija neskuo pervedti pinigų gynybos ministerijai, kadangi mokesčiai nėra laiku surenkami.

Linkevičius prapažino, kad ginkluotosioms Lietuvos pajėgoms trūksta lėšų, kareiviai per metus gali iššauti tik du-tris kartus. Praėjusiais metais 22 Lietuvos kareiviai žuvo dėl įvairių priežasčių, penki iš jų, atlikdami tarnybą. pagal ITAR-TASS

Įrašus padaro LDDP draugai

(AGEP) Po dienraščio "Respublika" rašinių apie LKP turto plovimą Prezidentas Algirdas Brazauskas per Lietuvos radiją pasakė, kad kaltinimai buvusiai nepriklausomai komunistų bei dabartinei Demokratinei darbo partijai visiškai nepagrįsti. Šiuos puolimus prezidentas gali vertinti tik kaip norą apjuodinti grupę žmonių, tarp jų ir jį - Prezidentą - bei visą LDDP". Prezidentas nurodė valstybės kontrolieriui patikrinti, kaip Gedimino Vagnoriaus vyriausybė įvykdė Aukščiausiosios Tarybos 1991 - aisiais priimtus įstatymus dėl LKP (SSKP) turto paėmimo bei kaip paimitasis turtas buvo panaudotas. Seime vykusioje diskusijoje buvo pasakyta, kad tai politinė demagogija: siūloma ištirti, kaip buvo panaudota 90 % perimto turto, o ne kur dingę iš valstybės akiračio 10 % komunistų turto. Pasak Seimo nario, šiandien Lietuva pasiekė tokią stadiją, kai nusikaltimų nereikia slėpti. Saugumui tarnybos susidomėjo, iš kur "Respublika" gauna LDDP aukštų funkcionierių pokalbių įrašus. "Respublika" atsakė, kad visus įrašus, kuriuos skelbė laikraštis, padaro LDDP vadovaujantys draugai arba aktyvistai.

(AGEP) Lietuvos Vyriausybė nutarė 30-čia % privatizuoti Valstybinės šalies aptarnavimo firmą "Draugystė". Firmos darbuotojai turės teisę pirmieji įsigyti jos akcijų. Anksčiau ši svečių aptarnavimo firma buvo įrašyta į specifines paskirties įmonių sąrašą ir buvo leista privatizuoti tik 20 %. Šią dalį akcijų "Draugystės" viešbučio personalas jau yra išpirkęs.

ma rengiasi atidaryti malūną ir kepyklą, o Marijampolėje 3 Kolpingo šeimos planuoja steigti maisto produktų kooperacinę parduotuvę ir valgyklą, kurioje bedarbiai būtų mokomi virėjų ir konditerių amato. Šilutėje netrukus turėtų pradėti veikti agrarinės technikos nuomos kooperatyvas, palankiomis sąlygomis nuomojantis valstiečiams padėvėtą žemės ūkio techniką. Draugija remia daug nedidelių ūkininkų projektų. Ataskaitoje tvirtinama, kad Kolpingo šeimos, norinčios vykdyti tokius projektus, suteikiama beprocentinė paskola, kuri vėliau turi būti grąžinama valdybai, kad ši galėtų finansuoti nau-

Nauji privatus namai Trakuose. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Lietuvos Kolpingo draugija plečia veiklą

Nuo 1992 metų Lietuvoje veikianti Kolpingo draugija plečia savo veiklą. Kaip pažymima Lietuvos Kolpingo draugijos sekretoriaus Gintaro Grachausko Informacijos centrui kovo pabaigoje įteiktoje ataskaitoje, šiuo metu draugija Lietuvoje vienija 500 narių, kurie, susibūrę į Kolpingo šeimas, veikia 32 Lietuvos vietovėse.

Kolpingo draugijos šeimos siekia dvejopo tikslo. Viena vertus, igyvendinami projektai, padedantys patiems Kolpingo šeimos nariams išgyventi šiuo sunkiu struktūrinių pertvarkymų laikotarpiu. Čia paminėtina solidarai Kolpingo šeimos narių vaikų priežiūros tarnyba, padedanti moterims išlaikyti darbo vietą, nuosavų butų remontas arba perstatymas bendromis narių pastangomis, mezzimo kursai ir pan. Kita vertus, Kolpingo draugijos šeimos vykdo projektus, kuriais siekiama padėti kitiems visuomenės nariams. Pavyzdžiui, Ignalinoje įsteigta valgykla vai-

kams iš asocialių šeimų, Krakėse veikia internatas, kuriame globjami 52 vaikai iš alkoholiškų šeimų. Programa "maistas ant ratų" vykdoma Šiauliuose, o Vilniuje atidarytas skalbimo centras. Draugija taip pat vykdo daug profesinio lavinimo projektų bedarbiams.

Ataskaitoje toliau pažymima, jog solidarumu grindžiami ir atskirų miesto bei kaimo Kolpingo šeimų tarpusavio santykiai. Kaimiečių interesų draugijos nariai aprūpina mieste išsikūrusius kolpingiečius maisto produktais pigesniais kainomis, tuo tarpu miestiečiai rūpinasi kaimiečių interesų atstovavimu mieste. Tokio bendradarbiavimo pavyzdžiu galėtų būti steigiamas maisto produktų parduotuvė ir valgykla Marijampolėje.

Lietuvos Kolpingo draugijos valdyba koordinuoja Kolpingo šeimų veiklą, organizuoja susitikimus, kuriuose keičiamasi patyrimu, teikia reikalingą tiesioginę finansinę pagalbą šeimoms.

Šiuo metu draugija visas savo pastangas telkia švietimo, savipagalbos ir bendruomenės stiprinimo kryptimis. Švietimo srityje organizacija jau turi kai ką pasiūlyti: Kaune veikia Suaugusiųjų lavinimo centras, kur žmonės gali pramokti užsienio kalbos, įgyti buhalterijos ir vadovavimo nedidelių firmų žinių. Panašų centrą šiais metais ketinama steigti ir Vilniuje. Vilniuje ir Kaune veikia Kolpingo verslo kotedžas, kurio diplomus pripažįsta valstybė. Panevėžyje kolpingiečiai vadovauja specialiai mokyklai vaikams su sutrikusia klausma. Alytuje šiais metais planuojama atidaryti Kolpingo gimnaziją, o Kaune ir Vilniuje - amatų mokymo centrus.

Savipagalbos srityje didelis dėmesys skiriamas žemės ūkio kooperatyvų kūrimui. Pavyzdžiui, Darsūniškyje kaimo žmonės apmokytų pinti krepšius, kurie padedant Saaro (Vokietija) kolpingiečiams, parduvinėjami Vokietijoje. Luokėje vietos kolpingo šei-

Alytaus autobusų stotis miesto centre. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Popiežius apie kunigus ir moteris

Vatikano Spaudos salėje balandžio 7 d. įvykusios konferencijos metu Kunigų Kongregacijos prefektas kardinolas Jose Sanchez ir sekretorius - arkivyskupas Crescenzo Sepe prie Šv. Sosto akredituotiems žurnalistams pristatė popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo laiška kunigams Didžiojo Ketvirtadienio proga, kurį Šv. Tėvas šiemet skyrė moters vaidmeniui kunigo misijoje ir gyvenime. Kartu su Kunigų Kongregacijos vadovais, laiško pristatyme dalyvavo ir dvi moterys, pasidalijusios savo bendravimo su kunigais patirtimi.

Tradiciją skelbti laiškus kunigams Didžiojo Ketvirtadienio proga, kai Bažnyčia Velykų išvakarėse savo liturgijoje mini Eucharistijos ir kunigystės sakramentų įsteigimą, įvedė dabartinis Popiežius. Pirmasis laiškas kunigams buvo paskelbtas prieš pirmąsias jo pontifikato Velykas, 1979 metų balandžio 8 dieną. Šiemet pasirinkti moters vaidmens kunigo gyvenime tema tikriausiai Popiežių paskatino pastaruoju metu visuomenėje vykstanti diskusija dėl kunigų

celibato ir dėl moterų kunigystės. Celibato ir moterų kunigystės klausimai neseniai buvo gvildinti kituose oficialiuose Popiežiaus raštuose, dėl to šis laiškas kartu yra ir anų dokumentų natūrali tąsa.

Šiame laiške Šv. Tėvas pirmiausiai pažymi, kad kalbant apie moters ir kunigo ryšius, negalima kartu nekalbėti apie Kristų, amžinąjį Kunigą ir jo Motiną Mariją, Kristaus santykis su savo motina yra ir turi būti kiekvieno kunigo santykio su moterimis pirmavaizdis. Marijos vaidmuo dieviškame žmonijos išganymo plane yra toks ryškus ir toks akivaizdus, kad jis net, tam tikra prasme, lemia visą krikščionišką doktriną. Mergelės Marijos vaidmuo išganymo slėpinyje, - rašo Popiežius, - yra vienas pamatų, ant kurių pastatyta visa krikščionybė. Ta Marijos svarba yra ryški tiek teologijos plotmėje, tiek istoriniais, antropologiniais ir kultūriniais aspektais. Jonas Paulius II rašo: "Mums, kunigams, paskutinė vakariene yra itin šventa akimirka. Kristus, sakydamas apaštalams,

"Tai darykite mano atminimui", įsteigia kunigystės sakramentą. Ši akimirka yra mūsų gyvenimo kristocentriškumo židiny. Tačiau išimamaisiais Kristaus Kūno ir Kraujo auka, kurią mes "in persona Christi" aukojame, negalime nepastebėti Mergelės Marijos dalyvavimo šiame slėpinyje".

Savo laiške kunigams toliau Popiežius pažymi, kad kunigo pagarbus santykis su moterimi neišsiviečia vien jo pagarba Mergelėi Marijai. Ta pati nuostata turi įkvėpti kunigo santykį su motina, su seserimis ir su visomis moterimis, kurias jis sutinka savo kunigiškoje tarnystėje.

Visi pakrikštytieji yra kunigo broliai ir seserys Kristuje; Krikštus yra krikščionių brolybės sakramentas. Gi kunigystė yra kunigo dvasinės tėvystės sakramentas. Kitaip sakant, kunigas turi būti visų sutinkamų žmonių brolis ir tėvas. Šitokia nuostata turi remtis ir jo sielovadiniai bei buitiniai (kasdieniški) santykiai su moterimis. Šitokie santykiai, Dievo malonės stiprinami, turi duoti dvasinius vaisius ir kunigui, ir

su kunigu bendraujančioms moterims.

Kalbėdamas apie moters svarbą kunigo gyvenime, Popiežius negalėjo nepaliesti ir tų problemų, kurias, ypač pastaraisiais mėnesiais, naršė ir analizavo masinės komunikacijos priemonės. Čia pirmiausiai kalbama apie celibato ir moterų kunigystės klausimus, į kuriuos Popiežius jau atsakė neseniai skelbtuose savo dokumentuose. Prie anksčiau dėstytų savo minčių apie celibatą, šiame laiške Šv. Tėvas priduria, kad broliškas ir pagarbus kunigo santykis su moterimis padeda jam ramiai ir brandžiai gyventi celibate. Celibatine ištikimybę Popiežius sugretina su santuokine ištikimybę. Celibatas ir santuoka yra du skirtingi vyro santykio su moterimi būdai, tačiau ir celibatas, ir santuoka reikalauja vienodos ištikimybės.

Dar kartą grįždamas prie moterų kunigystės klausimo, Popiežius nekartoja argumentu, dėl kurių Katalikų Bažnyčioje ji neįmanoma, o tik pabrėžia, jog nėra pagrindo kalbėti apie moterų diskriminavimą, neteikiant joms kunigystės šventimų, nes kunigystę pirmiausiai reikia suprasti ne kaip privilegiją, bet kaip aukos gyvenimą, reikalaujantį visiškai atsidavimo Dievo Žodžio ir meilės darbų tarnybai.

Galiausiai, ko nebuvo kitų metų laiškuose kunigams Didžiojo ketvirtadienio proga, Šv. Tėvas praneša apie steigiamą Pasaulinę kunigų švento gyvenimo dieną. Popiežius ragina šią dieną kiekvienoje vyskupijoje rengti penktadienį po II-ojo sekmadienio po Sekminiu, kai Bažnyčios liturgijoje minima Švenčiausios Jėzaus Širdies šventė. Tą dieną, Popiežius kviečia kunigus iš ryto susitikti su savo vyskupais ir drauge aukoti Mišias, o po pietų susitikti su savo parapijinių bendruomenių nariais kartu pagarbinti Švenčiausiąjį Sakramentą.

Šiame, pirmoje Pasaulinė kunigų švento gyvenimo diena, bus pažymėta penktadienį, birželio 23-ąją. **VRLS**

Šv. Tėvo mišios ir Vilniaus televizijoje

Daugybė maldininkų balandžio 16 d. dalyvavo Šv. Tėvo vadovautose iškilmingose Velykų dienos apeigose. Šv. Petro bazilikoje Jonas Paulius II aukojė Velykų dienos mišias, o joms pasibaigus, iš Šv. Petro bazilikos balkono perskaitė savo iškilmingą velykinį žodį, skirtą "Urbi et Orbi" - Romos miestui ir visam pasauliui. Galiausiai Šv. Tėvas suteikė iškilmingą velykinį palaiminimą. Popiežiaus sveikinimai skambėjo 57-omis kalbomis: 81-na Europos kalba, 19 - Azijos, penkiomis Afrikos genčių kalbomis bei esperanto ir lotynų kalba. Paskaičiuota, kad nepaisant lietaus, Popiežiaus žodžių klausytis ir apaštalinio palaiminimo priimti buvo susirinkę daugiau negu 100 tūkstančių žmonių. Vidudienio iškilmes transliavo 57 valstybinės ir privačios televizijos stotys, tarp jų ir Vilniaus televizija. Iškilnių transliaciją matė 28-nių Europos valstybių gyventojai, 17-kos Šiaurės ir Pietų Amerikos kraštų žmonės ir šešių - Azijos.

Iškilmingas Velykų slėpinių šventimas prasidėjo jau šeštadienio vėly vakarą, Šv. Petro bazilikoje Popiežiaus vadovautomis Velyknakčio apeigomis ir mišiomis.

Šeštadienio vakare Šv. Petro bazilikoje popiežius Jonas Paulius II aukojė velyknakčio mišias, kurių metu, pagal seniausių krikščioniškų laikų paprotį buvo pakrikštyti saugę katekumenai iš įvairių pasaulio kraštų.

Per mišias pašakytame pamokslė Popiežius susitelkė ties krikščionybės sakramentu kaip Jėzaus Kris-

taus mirties ir prisikėlimo sakramentu, duodančiu žmogui naują gyvenimą.

Evangelistas Jonas pasakoja, jog fariziejus Nikodemus naktį atėjo pas Jėzų ir klausinėjo jį apie išganymą. Tada Jėzus jam pasakė: Jei žmogus naujai neužgimsta iš dangaus, jis nematys Dievo karalystės. Nikodemus atsakė - kaip gali naujai užgimti tas, kuris jau yra senas? Ar gali žmogus vėl atsidurti motinos iščiose ir iš naujo užgimti? Jėzus jam atsakė: Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau tau, jei žmogus iš naujo neužgimsta iš vandens ir Dvasios, jis negali į Danguos karalystę....

Šv. Paulius kalba apie panardinimą į krikšto vandenį kaip apie dalyvavimą Jėzaus mirtyje - toliau kalbėjo Popiežius. Dvasioje mirti su Kristumi yra būtina tam, kad galėtume dalyvauti jo prisikėlime. Paulius rašo: Jei mirėme su Kristumi, tikime, kad ir gyvenime su juo, žinodami, kad iš mirusiųjų prisikėlęs Kristus daugiau nebemiršta ir mirtis jam nebeturi galios... Taip ir jūs esate numirę nuodėmei, bet gyvenantys Dievui Jėzui Kristuje.

Krikšto sakramentas primena Prisikėlimą, nes įveda mus į gyvenimą, kuris nesibaigia mirtimi. Iš tėvų gautas gyvenimas baigiasi kūno mirtimi, o iš Jėzaus Kristaus gautas gyvenimas nesibaigia. Dievo gyvenime mirties nėra! Dievuje yra gyvenimo ir gyvybės pilnatvė.

Velyknakčio liturgijos pradžioje bažnyčia skendėjo tamsoje. Paskui buvo įnešta ugnis, uždegta Velykinė žvakė ir dijakonas tris

kartus sugiedojo Lumen Christi! - Kristus mums šviečią! Sutekėmės sklaidytis, užleisdamos vietą šviesai. Vis naujos žvakės buvo uždegamos nuo tos pirmosios liepsnos ir baziliką vis labiau švito. Kristaus šviesa nugalė sutemas, nugalė tamsą!

Kas yra ši šviesa? Apaštalas Jonas atsako: Jame buvo gyvenimas ir gyvenimas buvo žmonių šviesa. Kristaus tiesa, žmonių gyvenimas ir šviesa šios vigilijos metu vėl įžengė į naktį, vaizduojančią tas tamsybes, kurios gaubė pasaulį po Jėzaus mirties. Jėzaus šviesa vėl išliejama pasaulin. Kai sekmadienio rytą moterys ėjo prie kapo, norėdamos patepti Viešpaties kūną, jos rado kapą tuščią ir išgirdo iš angelo lūpų: Ieškote Jėzaus nukryžiuotojo? Jo čia nėra. Jis prisikėlė.

Ši žinia vėl skamba šią Velykų aušrą. "Annuntio vobis gaudium magnum - skelbiu jums didį džiaugsmą". Skelbiu jums velykinį Aleliują! Kristus prisikėlė. Kartu su juo prisikėlė viltis kiekvienai šviesos ir išganymo ištroškusiai žmogaus širdžiai.

Sekmadienio vidurdienį tartame velykiniame žodyje Jonas Paulius II aprėpė pagrindines šio laiko Bažnyčios gyvenimo aktualijas ir pasaulio rūpesčius. Kreipimėsi buvo paminėti šiuo metu karų ir pilietinių neramumų varginami kraštai: Alžyras, Bosnija Hercegovina, Pietų Sudanas, Burundis. Buvo paminėtos ir tautos, kurios neturėdamos savo valstybių, sunkiai kovoja, kad neprarastų savo etninės ir kultūrinės savimonės: kurdai, palestini-

niečiai, Lotynų Amerikos čiabuviai indėnai. Tik dialogas ugdo tautų taiką ir žmonių santarvę, - sakė Šv. Tėvas.

Šiemet rudenį Pekine įvyks Jungtinių Tautų rengiama pasaulinė konferencija, skirta moterų teisėms ir vaidmeniui visuomenės gyvenime. Šia proga Šv. Tėvas savo velykiniame žodyje atkreipė dėmesį, kad būtent moterys pirmosios pamatė tuščią Kristaus kapą, kad moterys buvo pirmosios prisikėlimo skelbėjos.

Popiežius taip pat paminėjo krikščionių pareigą skelbti gyvybės Evangeliją: gyvybės Evangelijos žodžiais ir susipratusių krikščioniško gyvenimo pavyzdžiu priešintis šiuolaikinį pažangų pasaulį vis labiau užvaldančiai mirties kultūrai.

o-
Kaip sakytą, Šv. Tėvo velykiniai sveikinimai sekmadienio vidurdienį skambėjo 57-mis kalbomis, tarp jų ir lietuvių kalba:
- Linksmų šventų Velykų!

Prisikėlęs Kristus visiems suteikia džiaugsmo ir ramybės! Iškilmės baigėsi Popiežiaus apaštalinio palaiminimu "Urbi et Orbi" - Romos miestui ir pasauliui. **VRLS**

Kanada ir Latvija pasirašė susitarimus

Balandžio 26 d. Ottawoje Kanada ir Latvija pasirašė susitarimus, kurie apsaugos užsienio investicijas ir padės išvengti dvi-gubo apmokėtinimo. Kanada paskyrė \$875 milijonus pagalbai, konkrečiai dviem Latvijos projektams, kurie padės šaliai pereiti prie rinkos ekonomikos, - tai privatizacijos programa ir Jungtinių Tautų Vystymo programa. **pagal AFP**

Populiariausias maršrutas šią vasarą - Italija

(AGEP) Per kelias dienas į Lietuvą atėjus vasarai, apie 50 % padaugėjo kelionių agentūrų klientų. Dabar lietuviams lengviau ir pigiau per atostogas nuvažiuoti į Italiją nei į Krymą.

Populiariausi lietuvių turistiniai maršrutai yra į Italiją, Ispaniją, Prancūziją, po to kelionė - Praha - Viena - Budapeštas. Paskutinis pagal populiarumą - Londonas.

65 % keliautojų važiuoja į pažintines keliones, 35 % - į poilsines. Į pažintines daugiausia važiuoja vyresnio amžiaus žmonės ir šeimos, jaunimas renkasi poilsines keliones, nes jos pigesnės. Pasak kelionių agentūrų darbuotojų, keliauja pačių įvairiausių profesijų žmonės: pradedant bedarbiais, baigiant mokytojais.

35 - 40 žmonių grupės važiuoja autobusais, paprastai nakvojama viešbučiuose, tačiau apie trečdajį kelionės naktų tenka miegoti autobuse. Pažintinės kelionės kaina svyruoja nuo 325 iki 400 USD, poilsis prie Adrijos jūros kainuoja pigiau. Per Velykų atostogas į Paryžių važiuo daug moksleivių grupių.

Oras kelionėms palankus ir Lietuvoje. Praėjusią savaitę Lietuvoje buvo puikus šiltas oras. Dieną būna iki 25 C (78F) laipsnių šilumos, naktimis - 4 - 9 C (apie 40F) laipsniai šilumos.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplųčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplųčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. priemonėms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas pereinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguojama REDAKCINĖ KOMISIJA —
E-mail: 71712.107@compuserve.com**Ir jos švelni ranka...**

Palietė Tave vos gimusi. Tai ji mylavo, glaudė ir guodė, kai tau buvo šaita, neramu ar skaudu. Mama - pirmasis žodis, ištarimas dar netvirtai, tačiau jau švelniai. Ne vien tik žodis... Ji - tavo atrama ir užuovėja nuo visų gyvenimo negandų. Ji viską iškęs ir supras. Mama paguos, o neteis.

Pavasaris atūžia su žalios spalvos gama, skaidriais pirmųjų besiskleidžiančių gėlių kvapais ir beprisikeliančios gamtos virpesiais. Motinos dieną dauguma mamų apdovanojamos gėlėmis ir puikiais linkėjimais.

Tačiau šventė ateina ir praeina - lieka kasdienybė, kurioje dar tiek daug atšaurumo, nejaudrumo pačiam artimiausiam žmogui. Kiek daug motinų šią dieną pasitiks senelių prieglaudose, kuriose ašaros yra vienatvėje. Mamos nesiskųs, o tik supras, kad jeigu jos meilės daigas tiek metų sodintas ir skiepytas vaikų širdyse neprigijo - tai jau vaikų kaltė, juk jie ji išrovė. Dažniausiai prabanguose dideliuose namuose gyvenantys vaikai pamiršta net tą dieną aplankyti mamą.

Nepamirškime ir tų motinų, kurios šiandieną bando išsaugoti savo vaikus karo dūmuose. Bosnija, Čėčėnija, Ruanda, Armėnija, Tadžikistanas - tai tik keli motinų skaudžiausių istorijų pavyzdžiai. Čėčėnijoje net motinos paėmė ginklus į rankas, kad apgintų savo vaikus. O kitos moterys ten pat šalia tampa motinomis, dovanojančiomis gyvybę naujai kartai, kurios likimas, jos tiki, bus geresnis.

Negalima prisiminti ir tų motinų, kurios šiandieną Lietuvoje atplėšia paskutinį kasnelį nuo savęs, kad pamaitintų savo vaikus. Tačiau yra ir kitos motinos, kurios prageria visus pinigus, o jų vaikai yra priversti prašyti išmaldos. Dauguma Lietuvos žmonių buvo sukręsti įvykiu, kai motina badu vos nenumarino savo sūnelio Mariaus. Vaikas nustojo vaikščiojęs, kalbėjęs, patikėkite - jo nuotrauka priminė Antrojo pasaulinio karo nacių koncentracijos stovyklose matytus veidus ir kūnelius. Šiandien dar nėra Lietuvoje įstatymo, kuris nubaustų šią taip vadinamą mamą-alkoholike. Ji laisvėje ir augina kitus vaikus. Koks likimas laukia jų? Nejaugi Mariaus?

Yra ir kitos mamos - išauginusios vaikus Lietuvai - milžinus didvyrius. Šiandien jie ilsisi Lietuvos žemėlėje. Prie kauburėlių rymo Lietuvos mamos. Apie ką jos mąsto? Tikriausiai apie prabėgusias šviesias dienas, kai visa šeima būdavo drauge, kai būdavo linksma ir džiugu...

Prisiminkime Motinos dieną ir Amžinybėn iškeliavusias motinas. Juk jos atidavė viską savo mylimiems vaikams, jos savo darbu kūrė vaikų ateitį. Nepalikime tų motinų kapų šią dieną nepapuoštų gražiausiomis pavasario gėlėmis. Jos primins žmonėms, kad čia ilsisi mama, o jos darbas ir gyvenimas nėra užmiršti.

Pavasaris... Jis visada sušildo ne tik kūną, bet ir dvasią. Viena gražiausių dvasinių švenčių yra Motinos diena. Pabūkime šią dieną kartu su savo mamomis. Priglauskime jas prie krūtinės, pabučiokime išvargusias jos rankas. Pabūkime kartu su ja mintimis, jeigu tą dieną puoštė mamos kapą gėlėmis.

Prisiminkime Mamą šią dieną ir nepamirškime jos visus metus. Juk šventė turi prasme, jeigu tos šventinės dienos mintys įgyvendinamos kasdieniais darbais.

Ar Lietuvai reikia užsienio lietuvių politinės paramos?

Dr. Algimanto Kabailos paskaita, kuri buvo perskaityta "Tėvynės Sąjungos" popietėje, Melbourne, Australijoje, balandžio 30 dieną, sekmadienį.

(Pabaiga. Pradžią praėjusiame nr.)

Neokomunistė perestroika reiškia perdavimą naujai generacijai bolševikų metodų, kuriuos naudojant, galima savo rankose laikyti politinę jėgą jėgos labui, nekreipiant dėmesio į tuos lesančius paukštelius bei žirinovskius ir laukiant, kad naktis nusiileistų ant liūno - ženklas hipopotamui pasikelti iš purvo vonios. Ar kas tikrai mano, kad Boris Jelcin gali šį žvėrį prisijaukinti? - baigia savo straipsnį Robert Haupt.

Ir be pasikalbėjimų su aparčikais Rusijos provincijoje yra daug ženklų į kurią pusę krypta Rusijos politika. Neseniai Rusijos kariniai lėktuvai bombardavo Afganistano teritoriją, kurioje jų manymu radosi rusams priešingos jėgos. Nors panašiai jau kurį laiką elgiasi ir keli kiti kraštai, toks Rusijos karių jėgų naudojimas grėsmingas. Šis hipopotamas savo plačiame kūne pripildytas atominių ginklų ir nepažabotos ambicijos būti pasaulio centre. Tracy Sutherland iš Maskvos rašo "The Australian", balandžio 18-tą dieną, kad Gračov, Rusijos gynybos ministras, pareiškė, kad ryšium su karu Čėčėnijoje, "Maskva aiškiai apsisprendusi, kad [konvencinių

ginklų ribojimo] paktas turi būti pakeistas. ... Mes nesilaikysime konvencinių ginkluotų jėgų ribojimo Europoje pakto. Reikalui esant mes galime kurti reikalingas karines grupes ir labiausiai grėsmingas kryptis ir siekti glaudesnio bendradarbiavimo su kitais NVS kraštais", pareiškė Gračov Maskvoje besilankančiam JAV gynybos sekretoriui Dr. William Perry.

Lietuvai komunistų išvirtinimas Maskvoje yra keliariopai reikšmingas. LDDP nėra homogeni, vientisa partija. Joje yra įvairių šakų, įskaitant ir senuosius komunistus, kurie svajote svajoja apie "gerus laikus" Sovietų Sąjungoje, kuriems bet koks tautinis lietuvių pasireiškimas sutapatinamas su fašizmu, kuriems sribai, tai tautos interesų gynėjai, gi Lietuvos partizanai - nacių kolaborantai. Jie dabar, nors ir yra reikšmingose pozicijose, betgi nėra vyraujanti grupuotė. Bet Maskvai vėl užgiedojus komunistinę gaidą, ir mūšikai netruktė jai "turavoti". Ant ra vertus, komunistams grįžus valdžion Maskvoje, visiems kaimynams bus ir išorinis pavojus. Niekad nereikia užmiršti, kad karinės pajėgos Karaliaučiaus srityje viršija ne tik Lietuvos, bet ir visų Baltijos kraštų karines pajėgas.

Kaip vertintini savivaldybių rinkimai?

Žinoma, Lietuva tai ne Rusija. Lietuvos žmonės greičiau perėjo

per tą politinį liūną, kuriame Rusija dar tik artimoje ateityje išklimps. Savivaldybių rinkimai parodė, kad LDDP nebeturi piliečių pasitikėjimo.

Savivaldybių rinkimuose Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) gavo daugiausia 29.1 proc. balsų. Antroji - valdančioji LDDP - 19.9 proc. Trečioji - Krikščionių demokratų partija - gavo 16.9 proc. Atgijusi Valstiečių partija gavo 6.9 proc., Centro sąjunga - 5.5 proc. balsų. Iš 17 partijų, dalyvavusių rinkimuose, vienintelė Žalioji partija negavo nė vienos vietos. Rinkimuose dalyvavo beveik 43 proc. rinkėjų. (R 03.27.)

Žinia, savivaldybių rinkimai parodo gana akivaizdžiai kokios Lietuvos piliečių nuotaikos ir koks vertinimas įvairių partijų. Dešiniųjų partijų programos gana panašios, tad joms būtų visai natūralu jungtis į koalicijas. Tokios koalicijos užuomazgos jau yra, tai yra t.v. "Tėvynės Santara", kurią pirmoje eilėje sudaro Tėvynės Sąjunga (TS) ir Lietuvos Krikščionys Demokratai (LKD). Neskaitant kitų Santaros dalyvių, ši grupuotė surinko 46 % balsų. Tuo tarpu jei kairieji sudarytų koaliciją iš LDDP ir Valstiečių Partijos, jie būtų surinkę 26.8 % balsų.

Tad ar galime pasiguosti, užsitikrinę kad sekančius rinkimus laimės dešinioji jėgos ir prasideš Lietuvos artėjimas į vakarus ir tuo pačiu tolėjimas nuo

vis grėsmingesnių Rytų? Deja, tokia galimybė toli gražu nėra užtikrinta.

Pirmiausia, per daugelį metų esame pastebėję, kad politikoje "savaitė yra labai ilgas laikotarpis". Atseit elektoratas, ypač nepatenkintas elektoratas, labai lengvai mėtosi iš vieno šono į kitą. Valdantiejiems tereikia, sakykim, pakelti atlyginimus prieš pat balsavimą ir rinkėjų nuomonė drastiškai pasikeičia, nežiūrint į tai, kad po tokio algu pakėlimo gali sekti ekonominė nelaimė visam kraštui.

Taip pat pajutę persvarą dešinieji gali susiskaldyti, taip kaip įvyko Kaišiadoryse. LDDP nesusgebėjo praveisti rinkimų dvejus metus, nes juose vis daugiau balsų gaudavo L. Sabutis, remiamas Tėvynės Sąjungos. O kai rinkimai galų gale buvo praveisti, tai laimėjo ... LDDP kandidatas. O kaip galėjo dešinieji pralošti "nepralošiamus rinkimus"? Paprasčiausiai, Antanas Terleckas, gavęs gan daug balsų, atsikus prieš L. Sabučio kandidatūrą. Labai įdomūs kaltinimai L. Sabučiu iš buvusių komunistų esą Sabutis buvęs ... komunistas, nes tarnavo prokuratūroje. Labai įdomus reiškinys -- komunistai kaltina tuos, kurie neprisideda prie jų "naujai atgimusios LDDP" kuo? Kad jie buvo komunistai... Ne tuo, kad kuo nors nusikalto, bet kaip tik tuo, kad buvo komunistai. Atseit, kai LDDP naudojami LKP turtu ir privilegijomis, tai viskas visai tvarkoje ir prašau jų buvusiais komunistais nevadinti. Bet jei kas nors kitas buvo kompartijoje, o dabar veikia prieš LDDP interesus, tai jis kaltas, nes "buvęs komunistas".

Apatijos pavojus.

Dažnai girdisi balsu, kad girdi jei kairieji blogi, tai ir dešinieji irgi niekam netikė. Visi politiškai Seime tik "kalba ir nieko nedirba" (Labai norėtusi paklausti, ką gi Seime jie galėtų daryti, jei nekaltėtų). Tai sukelia apatiją, kuri yra stačiai puoselėjama. Štai, net Respublikos Prezidentas viešai pareiškė, kad neis balsuoti per praėjusius referendumo balsavimus. Na, ir nežiūrint to, kad didelė dauguma balsavo už referendumo išskeltus dešiniųjų pasiūlymus, referendumas buvo praloštas, nes mažiau nei 50 % balsuotojų balsavo. Nors tai negirdėtas neregėtas dalykas,

(mukelta į 5 psl.)

Velykų šventė Rumšiškių liaudies buities muziejuje. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

KARUSELĖJE

Vytautė Žilinskaitė

12

Tačiau didžiausias efektas - guminiai pilvai. Ne, nieko geresnio ir būti negali už guminius pilvus! Pripumpuojai į guminių skrandžių oro, oro ir optimizmo, ir nieko jam daugiau nereikia, ir pilnas jis su kapu! Koks gerovės kilstelėjimas, koks ekonominis suklestėjimas!

Taigi reikia tik gumos, kuo daugiau gumos, ir mes parodysimė tokius guminius stebuklus, kad mūsų priešai žado neteks. Žinoma, jeigu ir jie guminiai.

Šių dienų raudonkepuraitė

Prisikrovusi pilną krepšį maisto, Raudonkepuraitė patraukė į mišką.

Miške barstėsi skujos, sagos ir nuorūkos. O vilko nė kvapo. Keista.

- Aū! - pašaukė Raudonkepuraitė. - Vilke, kur tu?

Pagaliau iš papartyno išnirio vilkas. Buvo senas, vos tįsino kojas. Uodega visai nušūrusi, kailis dėmėtas, išsilgęs cheminės valyklos ir net dažyklos. O jo apatiškas žvilgsnis liudijo, kad jis matęs ne tik raudonkepuraitę, bet ir žaliakepuraitę, mėlynkepuraitę ir net bekepuraitę.

- Pagaliau! - atsiduso Raudonkepuraitė. - Atkėblina. Nagi klausinėk.

- Kur tu eini? - tingiai iškošė vilkas.

- Einau pas savo senele, - mielai paaiškino Raudonkepuraitė.

- Tai ir eik... - abejingai paragino vilkas.

Bet Raudonkepuraitė nė nekrustelėjo. Tik smaigstė vilką šešeliuotomis akimis.

- O... kur toji senele gyvena? - suuzgė vilkas, verčiamas pasakos ritualo.

- Už miško, - mirktelėjo Raudonkepuraitė. - Pakalnėje, anava.

- Tai eik, eik, - paakino vilkas, baukščiai dairydamasis.

- Taigi nueisiu, o ar pats ateisi? - nepatikliai sumurmėjo Raudonkepuraitė.

- Gal ir ateisiu, - traukdamas neaiškiai pažadėjo vilkas.

- Ir tikrai mane suėsi?

- Gal ir suėsiu. - Jis užlindo už kelmo.

Bet Raudonkepuraitė vėl nesijudino iš vietos.

- Nagi eik, susimildama, - paprašė vilkas saldžiarūgščiu balsu.

- O kodėl, - Raudonkepuraitė pamaigė samanas, - kodėl tu negalėtum čia manęs suėsti. Kam tie pasakiški formalumai su senele? - Ji sukikeno.

Paskui mitriai nuspyrė batelius, sėdo ant žemės, atsegė pintinę. Papjaustė dešros. Padėjo raugintą agurką. Pastatė pusę litro. Tik žybsėjo jos smailesni už vilko nagai.

- Gerk, - paliepė vilkui. - Ir nesimaivyk.

Grobuonis vengia žiaumojo agurką, sraubė skaidriąją. Ir nesitikėkite jokios įmantrios atomazgos - taip ir baigėsi: Raudonkepuraitė prarijo vilką.

Zaguguliečių atradimas

Tai buvo išsivysčiusi, aukštą mokslo ir technikos lygį pasiekusi Zagugulu planeta. Vyriškos ir moteriškos būtybės, kurios čia gyvena, visais atžvilgiais pranoko mus. Vaizdingumo dėlei paminėsiu, kad zaguguliečiams buvo lengviau nusibelsti į kitą planetą, negu mums į Valakampius (Vilniaus miesto pakraštys - red.past.). Jų namuose plūso vikrūs ir spėrūs robotai. Zagugulietės reikėdavo judinti vieną pirštą - spaudant mygtukus. Jos net nenutuokė, kaip virti manų košė, nesugebėjo jos pabarstyti cinamonais.

Tokia tat buvo Zagugulu.

Bet prašautumėt, galvodami, kad ten būta darnos. Anaipol. Juk ten gyveno silpnoji lytis. Ir ji, žinoma, jautėsi nuskriausta.

Vyrų, žinoma. Kiengo gi daugiau.

Zagugulietės buvo išitikinusias, kad zaguguliečiai nepakankamai jas gerbia, nepakankamai rūpinasi zagugulietėmis ir zaguguliuokais, per retai padeda spaudyti mygtukus, įtartina užsibūna tarpplanetinėse komandiruotėse ir apskritai yra netašyti stuobriai.

Ir, jeigu jau atskleistume visas jų kortas, zagugulietės buvo tikros, jog kitose planetose moteriškoji lytis labiau gerbiama, jog tolimese galaktikoje, gerai paieškojus, surastum ir tokių kampelių, kur mo-

terys ant rankų panešiojamos; ten gyvena tikri džentelmenai, kuriems netenką kas žingsnis priminti etikos ir eismo taisyklių.

"Stuobriams" nieko kito nelikdavo, kaip į šiuos išvedžiojimus atsakyti ironiška šypsenėle. Galų gale neapsikentusios zagugulietės ryžosi juodu ant balto įrodyti savo teisumą. Atrinko sumaniausias, vyriškiausias atstoves ir išsiuntė jas ieškoti moteriškojo Eldorado. Iglon įspraudė ir vieną vyrą, kad pabūtų atradimo liudininku.

Ir išskrido.

Ak, kur tiktai nesakrajojo, kokiom tik galaktikom nenardė! Tai nusileisdavo, tai pakildavo, tai prazvimdamos tik pro binoklį dėbtele-davo. Ekspedicijos narių kantrybė neturėjo ribų; vienatinis vyriškas padaras tik mirkčiojo kaip pelė iš miltų.

Vienok ieškojimai buvo bergždi. Visose - didelėse ir mažose - planetose moteriškoji lytis tampė su savimi pilnus maišus produktų ir pretenzijų vyriškai giminei. Net iš pirmykščių urvų sklido kimus urzgesys mamutų medžiotojų link.

O čia jau metas namo; apie tai bylojo ir prašviesėjusi zaguguliečio fizionomija. Geležinės zagugulietės visiškai nusivarė nuo koto. Nežiūrėdamos viena į kitą, pasuko laivą namo.

Pakelyje joms pasipynė mažutė, neišvaizdi planeta. Zagugulietės nutarė joje nutūpti, padaryti rytinę mankštą, papusryčiauti ir tada jau nesustodamos švilpti iki namų.

Bet, vos iškėlusios koją neišvaizdžioje planetoje, jos pamatė, kad be reikalo taip toli bastėsi.

Čia plaikstėsi šūkliai ir transparantai, liaupsiną silpnosios lyties galią ir grožį. Iš garsiakalbių beperstojo liejos joms lipnios odės. O pačios moterys vaikščiojo kojom žemės nesiekdamos. Vyrų kas žingsnis pirkinėjo joms gėlių, kvėpalų, šnibždėjo komplimentus; atrodė, kad tai jų svarbiausias užsiėmimas. Namuose moteriškoms nereikėjo ir piršto judinti, nors darbo čia buvo kur kas daugiau, nei spaudyti mygtukus, - dėl to zagugulietės ypač sugnybo širdį. Vienintelis ekspedicijos vyras vaikščiojo kaip drignų apsirijęs... O kai zagugulietės išvydo, kaip jaunutis džentelmenas, nusmaukęs nuo nugaros gitara, atsargiai lyg Ceiso linze, pernešė per gatvę senele, - jos pravirko. Paleido dūdas ir zagugulietis, taip, ir jis.

Nusibraukusios ašaras, zagugulietės skriste įskrido į laivą, kad greičiau parvežtų namo laukiamą žinią. Jos viską susižymėjo: kokios planetos koordinatės ir kad jos vardas Žemė, kad ji priklauso Saulės

(mukelta į 4 psl.)

□ JAV prezidentas Bill Clinton, bandydamas pakloti gerą pamatą deryboms Maskvoje, balandžio 27 d. paskambino Rusijos prezidentui Boris Jelcin ir kvietė jį ugnies nutraukimą Čečėnijoje paversti pastoviu susitarimu. 30 minučių trukusiam pokalbyje, Clinton pasidžiaugė Rusijos lyderių sprendimu sustabdyti kovinius veiksmus iki gegužės 12 dienos. Pokalbio tonas buvo pozityvus, kaip pareiškė Valstybės Saugumo darbuotojas Coit Blacker. Po telefoninio pokalbio Clinton susitiko su Rusijos užsienio reikalų ministru Andrei V. Kozjrev, su kuriuo aptarė gegužės 10-11 dienomis vyksiančių pasitarimų darbotvarkę.

□ Pirmoji grupė karo veteranų, gyvenančių Latvijoje, Rusijos ambasadoriaus Latvijoje Aleksandr Rannikh buvo apdovanota "50-ųjų pergalei metinių" medaliais. Pagal ambasados duomenis, apie 30,000 Latvijos piliečių bus apdovanoti šiais medaliais. Apie 70 karo veteranų buvo pakviesti iškilmingai ceremonijai į ambasadą.

□ Lenkijos centrinis bankas nori įvesti laisvą zlotą kursą, kad rinkos mechanizmas padėtų stabilizuoti šalies valiutos rezervus, - pranešė Lenkijos nacionalinio banko prezidentas Witold Kozinski. Jis pridūrė, kad Lenkijos nacionalinis bankas ir toliau stengsis "sumažinti" procentą, kuriuo zlotas kas mėnesį nuvertėja. Dabar šis santykis yra 1.2%. Lenkijos kaimynė Čekija tuo tarpu pranešė, kad Čekijos krona taps visiškai konvertuojama liepos arba rugpjūčio mėnesį. Čekijos gyventojai galės tiesiogiai investuoti savo kapitalą užsienyje ir pirkti ten nekilnojamą turta.

□ 19-os aukštų radaro stotis Skruondoje, Latvijoje, likusi po Sovietų kariuomenės pasitraukimo, bus pilnai sunaikinta š.m. gegužės 4 dieną, pranešė Latvijos ambasada Maskvoje. Sprogdinimo darbus atliks JAV kontroliuojama Demolition Inc.

Atsiūsta paminėti

Julija Švabaitė - ŽIEMOS ERŠKĖTIS, eilėraščiai. Išeido Lietuviškos Knygos Klubas 1994 m. Chicagoje. Viršelis ir skyrių nuotraukos broliū A. ir M. Černiauskū, 86 psl., kaina 7 dol.

Poetė yra išleidusi šias eilių knygas: "Vynuogės ir kaktusai", 1963; "Gabriuko užrašai", apysaka jaunimui, 1973; "Septyni saulės patekėjimai", eilėraščiai, 1974; "Vilties ledinė valtis", eilėraščiai, išleidimo metai nepažymėti; "Stikliniai ramentai", "Draugo" premijuotas romanas 1985; "Tu niekur neišėjai", eilėraščių rinktinė ir naujas eilėraščių rinkinys "Užuojautos namai", išleista Vilniuje 1991 m.

Šis poezijos rinkinys parašytas baltom eilėm, nėra nei rimu, nei ritmu, tačiau poezija kilni, giliai prasminga, šiurpios egzistencinės nuotakos. Knyga gaunama "Draugo" dienraščio administracijoje ir pas platintojus.

Aleksandras Radžius - RUDUO MĖNULYJE. Eilėraščiai. Išeido Lietuviškos Knygos Klubas 1994 Chicagoje. Knygos viršelis ir užsklandas piešė Paulius Jurkus, 111 psl., kaina 8 dol.

Poetas yra didelis astronomijos mėgėjas. Jau yra išleidęs kelias poezijos knygas ir visos skirtos mėnuliui. Per mėnulio simboliką jis nagrinėja žmogiškąją būtį ir prisimena savo gyvenimą. Poezijos traktavimas gana modernus. Šis rinkinys neturi nusistovėjusių skyrių pavadinimų, o turi tik sakinių, kuris ir eina kaip skyriaus įvadinis mot.

Mokinių ryšiai tarp New Hampshire ir Vilniaus

Per patį New Hampshire valstijos vidurį netoli didelio ežero, pavadinto indėnų vardu Winnepesaukee, stūkso mažas Lakonijos miestukas su gimnazija. Tos mokyklos mokinių grupė šį pavasarį jau penktą kartą aplankė Salomėjos Neries mokyklą Vilniuje. Pasikeitimas mokiniams prasidėjo 1990 metais ir iki šiol 86 Lakonijos mokiniai su palydovais aplankė Lietuvą.

Šiais metais 17 mokinių dalyvavo Vilniaus mokyklos anglų kalbos klasėse, pamatė Trakus, televizijos bokštą (ketvirtą savo aukštumu pasaulyje), darbą parlamente. Jiems buvo parodytos vietos, kuriose sovietų tankai žudė žmones. Iš Vilniaus ekskursantai nuvyko į Kauną, Klaipėdą

Žemiau talpinamas abstraktus piešinys. Rašo autorius eiles ir gana modernia japonų poezijos forma haiku.

Ladas Tulaba - NUO DUSIOS IKI TIBERIO, atsiminimai. Trečias tomas, Roma 1995 m. Spaudė "Draugo" spaustuvė Chicagoje. 391 psl., kaina 10 dol.

Ladas Tulaba ėjo aukštąs bažnytines pareigas, buvo Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, dalyvavo aktyviai visuomeniniame gyvenime, turėjo didelius asmeninius archyvus. Taip ir susidarė didelė archyvinė, istorinė medžiaga. Cituojami dokumentai, laikai ir kitokia medžiaga. Tome atspausdinta penktoji atsiminimų dalis: "Dar dešimt metų prie Kolegijos vairo 1970 - 1979".

Prisiminimai turi 10 plačių skyrių, kur plačiai aprašomi lietuviški įvykiai Romoje, Amerikoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir kituose kraštuose.

Pranas Zundė - KAZYS BIZAUSKAS, 1893 - 1941, antroji knyga. Išeido Lietuviškos knygos klubas, 1994, Chicagoje, 438 psl., kaina 12 dol. Tai kapitalinės monografijos apie šį iškilų Lietuvos diplomata antroji dalis..

Autorius surinko labai daug medžiagos iš diplomato plačios veiklos. Šitame tome aprašoma jo diplomatinė veikla. Prie Šv. Sosto, kur K. Bizauskas buvo atstovu, įgaliotu ministru JAV, įgaliotu ministru Anglijai. Knyga iliustruota nuotraukomis.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

(AGEP) Vilniuje, Amerikos kultūros centre, įsteigtas "Laisvo žodžio centras", kuris sieks sudaryti demokratinį teisinį pagrindą laisvai visuomenės informavimo priemonių veiklai. Kaip pranešė Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos direktorius N. Songaila, šis centras įsteigtas de facto, tuo tarpu, teisiškai jis bus įtvirtintas tada, kai bus parengti centro įsta-

tai, sudarytas sekretoriatas ir išrinktas centro vadovas. Pasak N. Songailos, Laisvo žodžio centro funkcijos - organizuoti žurnalistų mokymą, kviečiant lektorius iš užsienio, taip pat siekti, kad būtų priimtas visuomenės informavimo įstatymas.

Centras rūpinsis laisvu žodžiu

Pilies gatvėje Vilniuje jau pavasariška nuotaika. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Kviečia mokytis Pabaltiečių studijų vasaros institutas 1995 (Baltic Studies Summer Institute 1995)

Šia, kaip ir praėjusią vasarą, Washingtono universitete Seattle vėl bus galima klausytis įvairių, su Baltijos šalimis susijusių kursų, kurie sudaro Pabaltiečių studijų vasaros instituto 1995 m. programą.

Šios programos sponsorai yra penki universitetai: Indiana, Illinois, Michigan, Washington ir Wisconsin.

Plačiau apie kursus:

1. Intensyvus pirmų metų lietuvių kalbos kursas (BALT 150) nuo birželio 19 d. iki rugpjūčio 18 d. penkis kartus per savaitę, 8:30 - 11:50 AM, 1:10 - 2:10. Dėstys Karilė Vaitkutė, MA, kuri šiuo metu dėsto lietuvių kalbą pradedantiems Illinois universitete, ir prof. Guntis Šmidchens, kuris šiuo metu dėsto visas tris Baltijos šalių kalbas Washingtono universitete. Šis intensyvus kursas yra pilnų metų (trijų ketvirčių) lietuvių kalbos mokymosi ekvivalentas.

2. Baltijos šalių istorija (HSTEU 454) nuo liepos 20 d. iki rugpjūčio 18 d. penkis kartus

per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys istorijos profesorius Andrejs Plakans. Kurse bus apžvelgta Baltijos šalių istorija nuo senovės iki šių laikų, didžiausia dėmesį kreipiant į nesenus išsivadavimo judėjimus. Šiame profesoriaus A. Plakans knyga apie Latvijos istoriją išleis Hoover Institution Press leidykla.

3. Skandinavijos šalyse pasaulyje (SCAND 326A/POLI SCI 326A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. penkis kartus per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys Washingtono universiteto profesorė, Šiaurės ir Europos šalių politikos specialistė profesorė Christine Ingebritsen. Kurse bus apžvelgta Šiaurės Europos šalių užsienio, ekonomikos ir saugumo politika, detalai analizuojant Skandinavijos ir Baltijos šalių bendradarbiavimą.

4. Įvadas į tautosakos studijas (SCAND 230/COMP LIT 230A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. Penkis kartus per savaitę 2:30 - 4:30 PM. Dėstys finų-ugrų kalbų bei kultūrų ir Baltijos šalių tautosakos specialistas profesorius Thomas Dubois. Kurse bus apžvelgtos Baltijos kraštų tradicijos, studentai bus supažindinti su tautosakos rinkimo metodais ir tautosakos analizavimo būdais.

5. Baltijos šalių kultūra (BALT 200A) nuo liepos 20 iki rugpjūčio 18 penkis kartus per savaitę, 2:20 - 4:30 PM. Dėstys profesorius

per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys istorijos profesorius Andrejs Plakans. Kurse bus apžvelgta Baltijos šalių istorija nuo senovės iki šių laikų, didžiausia dėmesį kreipiant į nesenus išsivadavimo judėjimus. Šiame profesoriaus A. Plakans knyga apie Latvijos istoriją išleis Hoover Institution Press leidykla.

3. Skandinavijos šalyse pasaulyje (SCAND 326A/POLI SCI 326A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. penkis kartus per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys Washingtono universiteto profesorė, Šiaurės ir Europos šalių politikos specialistė profesorė Christine Ingebritsen. Kurse bus apžvelgta Šiaurės Europos šalių užsienio, ekonomikos ir saugumo politika, detalai analizuojant Skandinavijos ir Baltijos šalių bendradarbiavimą.

4. Įvadas į tautosakos studijas (SCAND 230/COMP LIT 230A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. Penkis kartus per savaitę 2:30 - 4:30 PM. Dėstys finų-ugrų kalbų bei kultūrų ir Baltijos šalių tautosakos specialistas profesorius Thomas Dubois. Kurse bus apžvelgtos Baltijos kraštų tradicijos, studentai bus supažindinti su tautosakos rinkimo metodais ir tautosakos analizavimo būdais.

5. Baltijos šalių kultūra (BALT 200A) nuo liepos 20 iki rugpjūčio 18 penkis kartus per savaitę, 2:20 - 4:30 PM. Dėstys profesorius

per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys istorijos profesorius Andrejs Plakans. Kurse bus apžvelgta Baltijos šalių istorija nuo senovės iki šių laikų, didžiausia dėmesį kreipiant į nesenus išsivadavimo judėjimus. Šiame profesoriaus A. Plakans knyga apie Latvijos istoriją išleis Hoover Institution Press leidykla.

3. Skandinavijos šalyse pasaulyje (SCAND 326A/POLI SCI 326A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. penkis kartus per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys Washingtono universiteto profesorė, Šiaurės ir Europos šalių politikos specialistė profesorė Christine Ingebritsen. Kurse bus apžvelgta Šiaurės Europos šalių užsienio, ekonomikos ir saugumo politika, detalai analizuojant Skandinavijos ir Baltijos šalių bendradarbiavimą.

4. Įvadas į tautosakos studijas (SCAND 230/COMP LIT 230A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. Penkis kartus per savaitę 2:30 - 4:30 PM. Dėstys finų-ugrų kalbų bei kultūrų ir Baltijos šalių tautosakos specialistas profesorius Thomas Dubois. Kurse bus apžvelgtos Baltijos kraštų tradicijos, studentai bus supažindinti su tautosakos rinkimo metodais ir tautosakos analizavimo būdais.

5. Baltijos šalių kultūra (BALT 200A) nuo liepos 20 iki rugpjūčio 18 penkis kartus per savaitę, 2:20 - 4:30 PM. Dėstys profesorius

per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys istorijos profesorius Andrejs Plakans. Kurse bus apžvelgta Baltijos šalių istorija nuo senovės iki šių laikų, didžiausia dėmesį kreipiant į nesenus išsivadavimo judėjimus. Šiame profesoriaus A. Plakans knyga apie Latvijos istoriją išleis Hoover Institution Press leidykla.

3. Skandinavijos šalyse pasaulyje (SCAND 326A/POLI SCI 326A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. penkis kartus per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys Washingtono universiteto profesorė, Šiaurės ir Europos šalių politikos specialistė profesorė Christine Ingebritsen. Kurse bus apžvelgta Šiaurės Europos šalių užsienio, ekonomikos ir saugumo politika, detalai analizuojant Skandinavijos ir Baltijos šalių bendradarbiavimą.

4. Įvadas į tautosakos studijas (SCAND 230/COMP LIT 230A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. Penkis kartus per savaitę 2:30 - 4:30 PM. Dėstys finų-ugrų kalbų bei kultūrų ir Baltijos šalių tautosakos specialistas profesorius Thomas Dubois. Kurse bus apžvelgtos Baltijos kraštų tradicijos, studentai bus supažindinti su tautosakos rinkimo metodais ir tautosakos analizavimo būdais.

5. Baltijos šalių kultūra (BALT 200A) nuo liepos 20 iki rugpjūčio 18 penkis kartus per savaitę, 2:20 - 4:30 PM. Dėstys profesorius

per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys istorijos profesorius Andrejs Plakans. Kurse bus apžvelgta Baltijos šalių istorija nuo senovės iki šių laikų, didžiausia dėmesį kreipiant į nesenus išsivadavimo judėjimus. Šiame profesoriaus A. Plakans knyga apie Latvijos istoriją išleis Hoover Institution Press leidykla.

3. Skandinavijos šalyse pasaulyje (SCAND 326A/POLI SCI 326A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. penkis kartus per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys Washingtono universiteto profesorė, Šiaurės ir Europos šalių politikos specialistė profesorė Christine Ingebritsen. Kurse bus apžvelgta Šiaurės Europos šalių užsienio, ekonomikos ir saugumo politika, detalai analizuojant Skandinavijos ir Baltijos šalių bendradarbiavimą.

4. Įvadas į tautosakos studijas (SCAND 230/COMP LIT 230A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. Penkis kartus per savaitę 2:30 - 4:30 PM. Dėstys finų-ugrų kalbų bei kultūrų ir Baltijos šalių tautosakos specialistas profesorius Thomas Dubois. Kurse bus apžvelgtos Baltijos kraštų tradicijos, studentai bus supažindinti su tautosakos rinkimo metodais ir tautosakos analizavimo būdais.

5. Baltijos šalių kultūra (BALT 200A) nuo liepos 20 iki rugpjūčio 18 penkis kartus per savaitę, 2:20 - 4:30 PM. Dėstys profesorius

per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys istorijos profesorius Andrejs Plakans. Kurse bus apžvelgta Baltijos šalių istorija nuo senovės iki šių laikų, didžiausia dėmesį kreipiant į nesenus išsivadavimo judėjimus. Šiame profesoriaus A. Plakans knyga apie Latvijos istoriją išleis Hoover Institution Press leidykla.

3. Skandinavijos šalyse pasaulyje (SCAND 326A/POLI SCI 326A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. penkis kartus per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys Washingtono universiteto profesorė, Šiaurės ir Europos šalių politikos specialistė profesorė Christine Ingebritsen. Kurse bus apžvelgta Šiaurės Europos šalių užsienio, ekonomikos ir saugumo politika, detalai analizuojant Skandinavijos ir Baltijos šalių bendradarbiavimą.

4. Įvadas į tautosakos studijas (SCAND 230/COMP LIT 230A) nuo birželio 19 d. iki liepos 19 d. Penkis kartus per savaitę 2:30 - 4:30 PM. Dėstys finų-ugrų kalbų bei kultūrų ir Baltijos šalių tautosakos specialistas profesorius Thomas Dubois. Kurse bus apžvelgtos Baltijos kraštų tradicijos, studentai bus supažindinti su tautosakos rinkimo metodais ir tautosakos analizavimo būdais.

5. Baltijos šalių kultūra (BALT 200A) nuo liepos 20 iki rugpjūčio 18 penkis kartus per savaitę, 2:20 - 4:30 PM. Dėstys profesorius

per savaitę, 9:40 - 11:50 AM. Dėstys istorijos profesorius Andrejs Plakans. Kurse bus apžvelgta Baltijos šalių istorija nuo senovės iki šių laikų, didžiausia dėmesį kreipiant į nesenus išsivadavimo judėjimus. Šiame profesoriaus A. Plakans knyga apie Latvijos istoriją išleis Hoover Institution Press leidykla.

Jungtinio Amerikos Pabaltiečių komiteto laiškas JAV prezidentui

(Vertimas iš anglų kalbos)

Pone Prezidente,

Jungtinis Amerikos Pabaltiečių Komitetas, kuris atstovauja apie milijonui estų, latvių ir lietuvių kilmės amerikiečių, norėtų išreikšti susirūpinimą Jūsų gegužės 9-osios kelione į Maskvą, kur įvyks sąjungininkų pergalės prieš nacistinę Vokietiją 50 metų iškilmes. Mes pripažįstame svarbų Sovietų Rusijos indėlį nugalint nacistinę Vokietiją, tačiau esame įsitikinę, kad JAV administracija, Rusijos Federacija bei tarptautinė bendruomenė taip pat turėtų pripažinti ir pasmerkti brutali sovietinį režimą, gimusį II pasaulinio karo metu ir pakeitusį nacių okupaciją stalinistiniu totalitarizmu. Taip pat mes griežtai pasisakome prieš Čėčėnijoje vykdomą smurtą ir Rusijos grasinimus panaudoti karinę jėgą ginant rusakalbių "teises" kaimyninėse šalyse.

Tai, kad Sovietų Rusija padėjo baigti II pasaulinį karą yra faktas, tačiau Sovietų Rusija taip pat yra atsakinga ir už šio karo pradžią, nes Molotovas ir Ribbentropas pasirašė slaptuosius protokolus, kurie padalino Europą į nacių ir sovietų įtakos sferas. Tuo tarpu kai demokratinės Vakarų šalys kovojo už laisvę ir demokratiją, sovietai kovojo už komunistinę ir pavergimą. Deja, sovietų pergalės prieš nacizmą rezultatas buvo milijonų žmonių iš Centrinės Europos bei Rusijos tolesnės žudynės, pavergimas ir deportacija.

Centrinės Europos šalys, plėtomos santykius su kaimyninėmis šalimis, turi žiūrėti į ateitį, tačiau praeities užmiršti taip pat negalima. Taip pat ir Rusijos Federacija turėtų žiūrėti į ateitį ir pasmerkti savo praeitį, ypač dabar, kai vėl pradeda didėti nostalgija Sovietų Sąjungai. Vietoj to, Rusijos valdžios pareigūnai siekia, kad KGB metodai, naudoti sunaikinti Ukrainos ir Pa-

baltijo šalių partizanus, vėl būtų naudojami Čėčėnijoje. Stalinistinių priemonių naudojimas naikinti tautai kažin ar gali būti laikomas demokratijos požymiu ir įteisinamas Jūsų dalyvavimu.

Amerikos pabaltiečiai remia stabilią demokratiją ir gerą kaimyninių santykių siekiančią Rusiją. Mes vertiname Rusijos kariuomenės išvedimą iš Pabaltijo šalių, kurį vykdančiam vaidmenį suvaidio Jūsų administracija, tačiau esame susirūpinę Rusijos veiksmais Čėčėnijoje ir jos nesiliaujančiais grasinimais panaudoti karinę jėgą prieš kaimynines šalis.

Prieš nusprendžiant vykti į Maskvą valstybės sekretorius Christopher buvo pareiškęs, kad Jūs nedalyvausite iškilmėse Maskvoje, jei nebus išspręstas Čėčėnijos konfliktas. Nepaisydama šio pažado, Jūs sutikote vykti. Prezidentas Jelcinas, atsakydamas į tokią Jūsų geranoriškumą, ėmė dar smarkiau bombarduoti Čėčėnijos kaimus, tuo sukeldamas tarptautinių ir Rusijos žmogaus teisių ekspertų kritiką. "Rusijos kariuomenė atsuko ginklus į civilius žmones... Tai ne kas kita, kaip genocidas", pareiškė Rusijos parlamento žmogaus teisių komisijos atstovas Aleksandras Gurianovas.

Balandžio 18 d. Rusijos užsienio reikalų ministras Andrej Kozyrev dar kartą pagrasino kaimyniniams kraštams, pareiškdamas, jog Rusija gali panaudoti karinę jėgą, kad apgintų rusakalbių gyvenančių užsienyje, teises. Šis pareiškimas pažeidžia įstatymą ir skamba ironiškai turint galvoje, kad pati Rusijos vyriausybė nužudė daugybę rusų gyvenančių Čėčėnijoje. Raginame Jus priešintis tokiems grasinimams, kol dar Rusija jų neįteisino savo politikoje.

Mes suprantame padėtį, kuri lėmė Jūsų vykimą į Maskvą iškilmes, tačiau tikimės, kad Jūs neužmiršite ir pasinaudosite pro-

ga iškelti nors kelis iš šių nerimą keliančių klausimų Rusijos prezidentui Jelcinui ir jo kolegoms. Pirmą, pripažindami Rusijos žmonių indėlį nugalint komunistinę Rusiją, mes tikimės, kad Jūs pasitinsite Rusiją viešai pripažinti praityje vykdytą sovietų smurtą ir represijas ne tik prieš okupuotas Estiją, Latviją ir Lietuvą, bet taip pat ir pačią Rusiją. Amerikoje ir kitur gyvenantiems pabaltiečiams II pasaulinis karas baigėsi ne 1945-aisiais, o 1994-ųjų rugpjūčio 31-ąją, kai iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos buvo išvesta okupacinė buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenė.

Antra, mes primygtinai prašome Jūsų pasmerkti Čėčėnijoje vykdomas žudynes ir pasipriešinti Rusijos norams panaudoti karinę jėgą prieš nepriklausomas kaimynines šalis. Viešas kalbėjimas apie šias problemas nepašalina Rusijos pasipriešinimo, bet pabrėš šių problemų svarbą ir paskatins prezidentą Jelciną baigti žudynes ir laikytis tarptautinių normų. Pone prezidente, Jūsų pasipriešinimas prezidento Jelcino ištartam "niet" dėl kariuomenės išvedimo iš Pabaltijo šalių yra pavyzdys to, kas gali būti pasiekta, kai JAV pasisako tvirtai ir aiškiai. Jei mes norime remti demokratijos plėtojimąsi Rusijoje, visų pirma ir stipriausiai turime remti visų laisvės ir teisybės principus. Linkime Jums geriausios sėkmės Maskvoje ir tikime, kad Jūs perduosite mūsų susirūpinimą Rusijos vadovams.

Su pagarba,

Grožvydas J. Lazauskas

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas

Ints Rupners

Amerikos Latvų Sąjungos pirmininkas

Juhan Simonson

Amerikos Estų Tautinės Tarybos pirmininkas

1995 m. balandžio 21 d.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus įnašas

Pietinėje Chicagos dalyje baltuoja gana ilgas, trijų aukštų pastatas. Turistinėse miesto skelbimų knygutėse jis visuomet garsinamas su visomis lankymo vartanomis ir atskiru skaičiumi pažymėtas, kaip verta apsilankymo vieta. Turėdami kelias dienas, o kartais net ir tik kelias valandas laiko turistai mielai atvažiuoja apžiūrėti ir pasigėrėti muziejuje išstatytais eksponatais. Dažnas net neturėdamas jokių giminystės ryšių su Lietuva, bet pažinojęs kokį kaimyną ar bendradarbį, nori pasididžiuoti, kad aplankė lietuvišką muziejų, Chicagos miesto įžymybę.

Kas muziejų padaro tokia verta apsilankymo vieta? Muziejus gali didžiulis savo labai turtiną biblioteką, kurią kruopščiai tvarko dr. Dovydas Fainhausas su savo kūrybinga asistente Danute Viktoriene. Biblioteka nuolat reikalauja daugiau padėjėjų. Tai Edvardas Pocius ir Valentinas Martis, kurių darbas labai

įvertinamas. Mokslinius darbus ruošia studentai čia randa vertingos medžiagos savo darbui. Bibliotekoje yra 40,000 knygų, o retų knygų skyrius turi 700 knygų; pradedant 15 amžiumi. Svečiai, atvažiuavę iš Lietuvos, negali atsistebėti mūsų rašytinės kultūros įnašu į šį kraštą.

Muzikos archyva su dideliu pasišventimu tvarko muzikas Juozas Sodaitis. Būdamas muziku gerai supranta muzikinio paveldo išlaikymą ateities kartoms.

Vaikų muziejus yra pati mylimiausia miesto mokyklų apsilankymo vieta. Čia jie randa seną, šiaudiniu stogu dengtą ūkininko sodybą, medinius šaukštus, dubenis, geldas, naują gimio vygę, kurioje supasi lėlė, ir net iš Lietuvos atvežtą prieš 70 metų dalgį. Per išstisus mokslo metus miesto ir priemiesčių mokyklų stengiasi supažindinti mokinius su įvairių tautybių atsivežta kultūra. Lietuviai gali didžiulis tokiu muziejaus lobynu. Moki-

niai ir studentai su nuostaba klausosi apie lietuvių emigrantų skurdžią pradžią skerdyklose, fabrikuose ir vėliau pastatytas šventoves, mokyklas, parapijas, vienuolynus, ligoninę ir kultūros centrus.

Atskiri kambariai muziejuje turi rankraščių, dokumentų ir atskirų žymių žmonių archyvus.

Šiuo metu vaikams pravedamos pasakų sekimo pamokos, meno pamokos, muzikos ir tautinių šokių pamokos. Jauna, energinga mokytoja šiam darbui paskiria daug valandų, kad jos programos būtų sėkmingos. Nuo mažens įpratę muziejuje užsiimti ir atlikti savo pirmuosius bandymus, jie mielai ir paaugę lankys šiuos pastatus. Čia jau aštuoni metai dėstoma lietuvių kalba nemokantiems lietuviškai, suaugusiems. Yra rudens ir pavasario

Chicagos lietuvių padangėje

Frank Zopolis, Chicagos lietuvių veikėjas, Lietuvos Vyčių organizacijos tautinių šokių grupės ilgametis vadovas, buvo atžymėtas Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmų organizacijos. Jam buvo paskirtas "Man of the Year" žymuo. Šis apdovanojimas buvo įteiktas per metinę organizacijos puotą gegužės 7 d. Martinique pokylių salėje, Chicagoje.

Grupė lietuvių, gyvenančių Chicagos vakariniuose priemiesčiuose ir besimokančių Mount Assisi akademijoje, už gerą pažangumą moksle gavo specialius atžymėjimus. Tai Vika Gyltė, Nida Janušaitė, Austė Ringutė, Viktorė Sušinskaitė, Lina Šlenytė.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Chicagos skyrius jau 22-ą kartą rengia lietuvių abiturientų (baigiančiųjų vidurines mokyklas) pristatymą visuomenei. Pobūvis įvyks birželio 4 d., 5 val. popiet Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL. Klubo vadovybei talkina motinų komitetas, kurį sudaro Daina Dumbrienė, Milda Harris, Marytė Utz, Stefa Prielgauskienė, Virginija Paulienė, Eglė Novak, Dalia Janušienė.

"Dainava", lietuvių meno ansamblis, balandžio 23 d. Chicagoje paminėjo savo veiklos 50 metų sukaktį. Ta proga išleista sukaktuvinė 162 puslapių, didelio formato knyga. Knyga redagavo Juozas Žygas, išleido - minėjimo komitetas. Knygoje gausu vertingos istorinės medžiagos ir daugybė nuotraukų.

Edmundas ir Dalia (Sulaitytė) Remiai, užaugę Cicero, IL, lietuvių kolonijoje ir čia baigę lituanistinę mokyklą, jau ilgesnį laiką gyvena Crofton, MD, prie Washingtono. Vėlykų švenčių proga buvo atvykę į Cicero, kur tebegyvena Edmundo tėvai - Juozas ir Valė Remiai. Edmundas dėsto JAV krašto apsaugos ministerijai priklausančioje kalbų mokykloje. Čia šį pavasarį pirmą kartą dėstoma ir lietuvių kalba, šalia kitų 50 užsienio kalbų. Lietuvių kalbos kursui vadovėlių paruošė Edmundas, jis ir vadovauja šiam kursui.

Egidijus Jakūbaskas iš Vilniaus, meno galerijos "Siena" direktorius, daugiau negu savaitę viešėjo Chicagoje. Svečias aplankė L. Narbučio vadovaujamą meno galeriją, susitiko su vietiniais dailininkais. Jis yra Lietuvos dailės rėmimo fondo valdybos narys. Šis fondas yra visuomeninė savanoriška, labdaros pagrindais veikianti organizacija, padedanti sukaupti lėšas Lietuvos dalei remti. Šis vienetas teikia Lietuvos dailininkams materialinę pagalbą, skirdami stipendijas, pašalpas, paskolas, lėšas dailės parodų organizavimui, katalogų išleidimui, organizuoja ir remia dailės mokyklas.

Ed. Šulaitis

Svarbi konferencija

Konferencija aptarti komercinius ryšius su Lietuva, rengiama JAV LB Ekonominių reikalų tarybos, įvyks gegužės 20 - 21 dienomis Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte prie Chicagos. Konferencijos programoje bus diskusijos apie Lietuvos investicijų bei prekybos politiką, apie finansavimo šaltinius JAV - Lietuvos prekybai bei investicijoms, apie komercinės teisės būklę Lietuvoje, apie transporto paslaugas ir apie Amerikos lietuvių verslininkų projektus bei patirtį Lietuvoje. Prelegentais bus JAV bei Lietuvos valdžios pareigūnai, finansininkai ir verslininkai. Visi, suinteresuoti Lietuvos ekonominės padėties pagerinimu, kviečiami dalyvauti šioje svarbioje konferencijoje. Daugiau informacijos galima gauti JAV LB Krašto valdybos būstinėje - 2060 N. 14th Street, Suite 217, Arlington, VA 22201. Tel. (703) 524 - 0698 arba FAX (703) 524 - 0947.

semestrai. Studentai suvažiuoja net iš Chicagos priemiesčių, kur juos supažindina su lietuvių kalba mokytoja Gailutė Valiulienė. Šią programą įvertina ir mūsų Lietuvių Fondas.

Puikiai tvarkomas Edvardo Mankaus filmų ir video juostų rodomas kambarys. Apžiūrėjus muziejų dažnai labai malonus atsistėti ir 20 minučių pasigėrėti Lietuvos miestų ar apylinkių vaizdais. Šio kambario sienas puošia meniškios nuotraukos, kurias dažnai pakeičia švenčių, proginių fotografijos.

Muziejaus įkūrėjo Stasio Balzeco pastangomis Chicagos ir Vilniaus miestai susidraugavo ir pradėjo keistis meno parodomis. Tai labai svarbus įvykis Lietuvos jaunų ir kūrybingų žmonių gyvenime. Jiems atsidarė nauji keliai išeiti į platesnį pasaulį. Atvažiuo į Ameriką jie galėtų būti čia apgyvendinami. Muziejus ieško geradarių, kurie turėdami nuosavybes, galėtų sudaryti geresnes sąlygas čia besilankančioms menininkams ir studen-

tams. Geneologijos skyrius įsteigtas jauniausiojo Roberto Balzeco ir jo žmonos Jultės Balzekienės labai sparčiai išaugo. Jų įdėtas darbas jau atnešė gražių vaisių. Lietuvių kilmės žmonės iš visos Amerikos pradėjo domėtis savo senai užmirštais giminėmis.

Jonas ir Jessie Daraškos organizuoja kelionę į Lietuvą ir net ten padės žmonėms surasti, kur gimė ir augo senelių seneliai. Tai yra nepaprastai vertingas ryšys su savo kilmės kraštu.

Visiems darbams plėsti reikalingos nuolatinės lėšos. Lėšų reikia laukti ir iš visuomenės, kuri turi suprasti koks svarbus šio muziejaus kultūrinis įnašas ne tik viename mieste, bet ir visoje Amerikoje. Palikdami savo testamentu dalį turto, jūs prisidėsite prie gyvo lietuvių kultūros pratęsimo šiame krašte. Šis muziejus yra verta dėmesio ir jūsų piniginės paramos vieta, nes čia vyksta nuolat kultūrinis gyvenimas, kuris įves ateities kartas į besikeičiantį pasaulį.

Gailutė Valiulienė

Prez. Bill Clinton pakvietė prof. dr. Joną Račkauską į JAV delegaciją, kuri kraštui atstovaus birželio 2 - 6 dienomis Prahoje vyksiančioje CIVITAS tarptautinėje konferencijoje. Iš viso pasaulio dalyvaus apie 200 delegatų, kurie svarstys būdus pagyventi ir išplėsti piliečių dalyvavimą demokratinuose procesuose. Račkauskas yra ilgametis pedagogikos profesorius Chicago State universitete ir Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro pirmininkas. Jis padėjo įsteigti Lietuvos Demokratijos Kolegiją, kuri per mokytojus siekia demokratijos linkme pakreipti Lietuvos mokyklinį jaunimą. Jis yra kolegijos veiklos koordinavimas Amerikoje.

Ona Mikulskienė, viena iš Čiurlionio ansamblio steigėjų ir kanklių orkestro mokytoja, gegužės 30 d. išvyksta apsigyventi į Lietuvą.

Robert S. Boris, Lietuvos Vyčių "Pagalba Lietuvai, Inc." pirmininkas, dalyvaus gegužės 13 - 14 dienomis JAV LB Socialinių reikalų tarybos ruošiamoje "Pagalba Lietuvai konferencijoje". Jis vadovaus "Suteikiamos medicininės pagalbos" diskusiniam būreliui.

Chicagos ateitininkų šeimos šventė įvyks gegužės 21 d., sekmadienį. Pradedama mišiomis 9 val. ryto Pal. J. Matulaičio misijoje, Lemonte. Iškilminga akademija ir programa Ateitininkų namuose.

Motinos diena Vasario 16-osios gimnazijoje, Hüttenfelde, Vokietijoje bus švenčiama gegužės 6 d.

"Eglutės" žurnalui paremti LB Švietimo taryba gegužės 7 d. Chicagos Jaunimo Centre ruošia mokinų koncertą. Programą atliks talentais pasižymį Chicagos ir Lemonto lituanistinių mokyklų mokiniai.

Juratė Budrienė, lietuviškai visuomenei pažįstama iš rūpestingos veiklos su "Lietuvos Vaikų Vilties" organizacija, pakviesta vadovauti dešimtajai užsienio lietuvių tautinių šokių šventei, kuri įvyks Rosemont Horizon salėje 1996 m. liepos pradžioje.

Cleveland, OH, LB apylinkė gegužės 7 d. rengia "Vakarą motinoms pagerbti". Programą atliks Hamiltono tautinių šokių ansamblis "Gyvataras", vadovaujamas Elytės Tarvydienės.

Stutthofo kacete (netoli Gdansk, Lenkijoje) ruošiamos iškilmes gegužės 8 - 9 dienomis paminėti 50 metų sukaktį nuo II pasaulinio karo pabaigos. Šiame kacete buvo sunaikinta ir 1,100 lietuvių.

Asmuo, ieškantis "Lituanus" žurnale paskelbto italo Andrea Botto straipsnio apie Čiurlionį, skatinamas antrą kartą kreiptis į buvusį redaktorių, jam pranešant savo pavardę ir adresą.

Stasys Meilus, garsus stalo teniso žaidėjas, sulaukęs 76 m. amžiaus, balandžio 1 d. mirė Palm City, FL. Lietuvoje kartu su Vladu Adomavičiumi 1938 m. įvykusiose Lietuvos pirmenybėse laimėjo I vietą vyrų dvejete.

Ateitininkų vasaros stovyklos Dainavoje: birželio 25 - liepos 9 moksleiviai ateitininkai, liepos 9-22 jaunučiai ateitininkai, liepos 23-30 sendraugiai ateitininkai, liepos 23 Dainavos metinė šventė ir šimtinių suvažiavimas.

Ar Lietuvai reikia užsienio lietuvių politinės paramos?

(atkelta iš 3 psl.)

kad valstybės galva siūlytų nebalsuoti, Jo Ekscelencija ponas Algirdas Brazauskas tai darė savo pavyzdžiu ir tuo nei kiek nesigėdijo.

Apatiją lengva sukelti, gi tai didžiausias kozeris LDDP rankose. Mes žinome, kad jei rinkimai neprivalomi, taip kaip yra Australijoje, dažniausiai balsuoja nedaug daugiau, kaip pusė piliečių, o dažnai ir mažiau. Gi pusei piliečių nebus, Seimo rinkimai būtų paskelbti neįvykusiais, kaip tai buvo daroma du metus Kaišiadoryse. Ir tada toliau vyktų "vienvaldytė buvusiųjų". Tokios galimybės, deja, toli gražu nėra tik lakios fantazijos vaisius. Tai yra tikra, reali ir pavojinga galimybė. Kol tas hipopotamas dar sėdi savo purvo vonioje, mes turime teisę ir privalome remti demokratines jėgas Lietuvoje, kad jos nebūtų apatijos sugniuždytos.

Lietuvių kultūros centro patalpa Philadelphijoje, PA. Čia vyksta pamokos, seminarai. Lietuvių kalbos besimokančių, tautinių šokių grupės studentai ir muzikantai. Iš k.: Marijona Lelionytė-Silbertienė, Gintaras Labutis, Wilfredas Frisbys ir grupės vadovė Lynn Jocyte-Cox.

Antioksidantai - sveikatos palaikytojai

Spaudoje, iš sveikatos patarėjų, o ir gaudami vitaminų tabletes, kapsules ar pan., skaitome ir girdime apie oksidantus, jų reikalingumą gerai sveikatai palaikyti. Antioksidantai (kalbama apie tuos, kurie padeda žmogaus sveikatai) yra cheminės medžiagos, veikiančios prieš žmogaus kūne vykstančių biologinių (gyvybinių) veiksmų, gaminančių ir išskiriančių gyvam organizmui kenkiančias, net žudančias, medžiagas. Antioksidantai tas medžiagas neutralizuoja arba bent padaro mažiau kenksmingas, kol jos iš kūno pašalinamos.

Deguoninimas

Deguoninimas - oksidacija - medžiagos jungimasis su deguoniu. Tas jungimasis gamina staigiai ar lėtai pasireiškiančią energiją. Degimas yra staigios oksidacijos ir energijos gaminimo reiškinys, rūdijimas (metalu) - lėtas, o gyvame organizme audinių ląstelėse naudojamas deguonis, atnešamas kraujo gyvybi-

niam vyksmui reikšintis, jungiantis deguoniui su kai kuriomis ląstelėse esančiomis medžiagomis, yra deguoninimo vyksmas. To vyksmo metu gaminamos nereikalingos ir dažnai kenksmingos medžiagos, vadinamos radikalais. Gyvenime radikalai (žmonės) veikia prieš nusistovėjusią tvarką, taip ir cheminiai radikalai griaua organizmo tvarką, kenkia organizmui, žudo ląsteles, o iš pastarųjų sudaryti audiniai ir žmogaus kūnas. Taip jie kenkia kūnui, sutrikdo ir mažina sveikatą, greičiau sendina žmogų ir veda į mirtį.

Radikalai tą kenkimo ir naikimo darbą atlieka atakuodami ląstelių membranas, gyvybei reikalingus enzimus ir DNA (desoksinukleininė rūgštis), kuri stato ir atstato sudėvėtas kūno ląsteles. Gyvas organizmas ginasi nuo radikalų kenkimo, bet pakenkimas palieka didesnius ar mažesnius pėdsakus, lyg randus. Taip pakenktos ląstelės darosi

mažiau atsparios ligoms: vėžio vystymuisi, širdies priepuoliams, kataraktų vystymuisi, artritams, mažinamas odos elastingumas, pakenkiami matymo ir girdėjimo organai, vystosi regėjimo ir girdėjimo mažėjimas, net akluumas ir kurtumas, vystosi kitos degeneratyvinės ligos, greitina senatvinius reiškinius.

Antioksidantai

Antioksidantai pastiprina ląstelių ir kūno gynimą nuo radikalų veikimo, tuo palaiko žmogaus sveikatą, pailgina žmogaus gyvenimo amžių. Jie negydo ligų, bet padeda kelti organizmo imunitetą (atsparumą) ligoms. Gerai žinomų antioksidantų yra trys: vitaminas C, vitaminas E ir beta karotinas.

Vitaminas C (priešskorbutinis vitaminas) yra randamas visuose augaluose ir yra jų gaminamas, taip pat jis gaminamas daugelio gyvių kūne, išskyrus jūrų kiaulytes, beždžiones ir žmones. Ne tik žmogaus sveikatai palaikyti, bet ir gyvybei, jis būtinas. Vitaminas reikalingas ląstelėse ir kūne biocheminiams vyksmams veikti. Normaliai žmogui reikia 35 - 45 mg vitamino C per dieną, bet nekenkia ir padeda sveikatai, kai žmogus jo gauna 500, net ligi 3000 mg per dieną. Slogu, viršutinių kvėpavimo organų užkrečiamų susirgimų atveju, didelės vitamino C dozės pagreitina pagijimą. Vitaminas

C gaminamas laboratorijose ir pateikiamas tabletemis, kapsulėmis ir kt. Tačiau jo yra daug visuose vaisiuose ir daržovėse, ypač apelsinuose, citrinose ir jų sultyse, taip pat špinatuose, visokiuose kopūstuose, svogūnų laiškose, uogose, dynėse, virtose ir keptose bulvėse. Vitaminas C nežūva verdant ar kepat maisto produktus, bet jis greitai jungiasi su deguonimi atviroje aplinkoje, pvz.: palikti atviri pagaminti vaisių, uogų, daržovių, nuluptų bulvių produktai jo greitai netenka.

Vitaminas E. Šis vitaminas laikomas centriniu antioksidantu. Cheminis jo vardas yra tokoferolis - lytinis hormonas. Gamtoje jis randamas trijų formų: alfa, beta ir gama formomis. Gama forma reiškiasi stipriausiai ir ji žmogaus organizme išvysto savo veiklą. Tokoferolis yra aliejus, netirpsta vandenyje, bet tirpsta ir maišosi riebaluose. Suaugusiam žmogui per dieną jo reikia 30 internacionalinių vienetų, arba 15 - 16 mg. Bet dažnai žmonėms, ypač vyresnio amžiaus, nekenkia jo gauti daug didesnę dozę. Vitaminas E turi migdolai, riešutai, žemės riešutai (taigi ir peanut butter), saulėgrąžų, kukurūzų aliejai, margarinas, kviečių daigai, bet taip pat žali lapai - lapuotės salotos, o mažus kiekius jo turi visos uogos, vaisiai, grūdai, bulvės, žuvis, mėsa, duona, pienas.

Beta Karotinas. Jis yra pagrindinis antioksidantas. Jis nėra vitaminas, bet organizmas jo medžiagą - karotiną paverčia vitaminu A, kurį chemikai vadina retinoliu. Jis būtinas gyvam organizmui. Jis padeda nugalėti infekcijas, nudelsia širdies priepuolius, net saugo kūną nuo kai kurių vėžio rūšių, palaiko gerą regėjimą, švelnina odą. Vitaminas A yra riebaluose tirpstanti medžiaga, gana pastovi. Vitaminas A randamas visų gyvių kūne ir iš tų gyvių gaunamuose ar pagamintuose produktuose: piene, sūryje, riebaluose, žuvies taukuose, kepenyse. Suaugęs žmogus turi gauti kasdien apie 5000 I. U. (internacionalinių

vienetų) vitamino A. Tačiau beta kerotino yra pakankamai augalinės kilmės maiste, ypač tamsiai žalios spalvos ar geltonose daržovėse: špinatuose, garbanotuose kopūstuose, saldžiose bulvėse, morkose, kukurūzuose, lapinėse salotose.

Antioksidantai padeda organizmui stipriausiai, kai organizmas gauna jų visų trijų pakankamus kiekius. Tačiau jų veikimą stiprina ir organizmą patekęs selenas (jis nemetalas), cinkas, magnis ir varis, kurie gaunami su maisto produktais, ypač grūdiniams, šakniavaisiniais, vaisiais.

Išvados

Jaunesnio amžiaus žmonės, turį gerą sveikatą ir maistui naudoją įvairius maisto produktus, bet vengią didesnių riebalų kiekio ir daug cukraus bei alkoholi-

nių gėrimų gausos ir dažnumo, beveik visada gauna pakankamai antioksidantų ir kitų reikiamų medžiagų, antioksidantų veiklą sustiprinti. Daugelis vyresnio amžiaus žmonių turi susilpnintą ar pažeistą virškinimo aparatą, o ir absorbcijos (viduriuose suvirškinto maisto dalelių įtraukimas į kraują) trūkumu, tai jiems reikia imti laboratorijose gamintus preparatus, teikiančius vitaminus, antioksidantus bei nedidelius kiekius mineralinių medžiagų ir metalų. Tai kels žmogaus atsparumą negalioms ir ligoms, palaikys jo sveikatą, padės žmogui būti darbingam daugiau metų ir pailgins jo amžių. Žmogus jausis pakankamai laimingas.

Dr. Juozas Kriaučiūnas

Visus metus geriausias draugas - "Darbininkas" - lankys jus kas savaitę!
Prenumerata vieniems metams tik \$30!

SKELBIMŲ TAISYKLĖS "DARBININKE"

Skelbimų, užuojautų ir apmokamų žinelių reikalais, norint paskelbti, skelbimus sustabdyti, arba norint sužinoti kainas ir kt., prašoma skambinti DARBININKO administracijai nuo pirmadienio iki penktadienio tel.: 718 827-1351, 9 v. r. - 4:30 v. v.

DARBININKAS pasilieka teisę atsisakyti spausdinti skelbimus, kurie, mūsų nuomone, netarnauja bendram skaitytojui labui. Taip pat nebus dedami skelbimai, kurie turės pornografinį pobūdį, arba tikslą suklaidinti, arba einantys prieš skaitytojų interesus.

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

MAY PICK-UP SCHEDULE

05/4 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
05/5 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
05/11 TURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
05/13 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
05/16 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
05/18 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM
05/19 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
05/23 TUES	PUTNAM, CT	11-12noon
05/25 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
05/27 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
05/30 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$630 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$675 r.t.
One way to Vilnius \$370

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠĮ PAVASARĮ ir VASARĄ

Iš New York arba iš Bostono nuo Chicago arba Florida	Bal.-geguž.	Birž.-rugpj.
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$742.00	\$886.00
	\$798.00	\$942.00
	\$918.00	\$1,062.00

Pensininkams - papigintos kainos dažniais atvejais. Kainose neįskaityti mokesčiai.

Mes siūlome papigintus skrydžius į Vakarų Europą, Australiją, Pietų Ameriką, taip pat keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas.

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

KVIEČIAME VISUS Į GEGUŽINĘ LIETUVIŠKOJE SODYBOJE

BOSTONE, gegužės 6 d., šeštadienį, 7 val. vak.

Programoje dalyvaus žymus Lietuvos dainininkas, aktorius, televizijos laidų ir koncertų vedėjas

VYTAUTAS KERNAGIS.

Kviečiame drauge padainuoti, smagiai pašokti, pasilinksinti Lietuviškoje sodyboje. Daina, šokis ir lietuviška sodyba jums primins seniai pasiilgtus vakarus Lietuvoje.

Bilietus galite užsisakyti iš anksto telefonu (617) 269-4455. Bilieto kaina \$10. Informacijos apie siuntinius prašome teirautis VILTIES įstaigoje.

Gegužės mėnesį siuntinius priimsime:

CENTERVILLE, Cape Cod	gegužės 10 d.	3.30 - 5 val. p.p.
BROCKTON, MA	gegužės 11 d.	4 - 6 val. p.p.
LOWELL, MA	gegužės 12 d.	12 - 1 val. p.p.
LAWRENCE, MA	gegužės 12 d.	2 - 3 val. p.p.
NASHUA, NH	gegužės 12 d.	4 - 5 val. p.p.
BRIGHTON, MA	gegužės 12 d.	4 - 5.30 val. p.p.
WORCESTER, MA	gegužės 13 d.	11 - 3 val. p.p.
WATERBURY, CT	gegužės 13 d.	9.30 - 11 val. ryto
HARTFORD, CT	gegužės 13 d.	1 - 3 val. p.p.
KENNEBUNKPORT, ME	gegužės 16 d.	10 - 12 val. ryto
PUTNAM, CT	gegužės 17 d.	1 - 2.30 val. p.p.
PROVIDENCE, RI	gegužės 17 d.	4 - 6 val. p.p.
BROOKLYN, NY	gegužės 20 d.	12 - 4 val. p.p.
NORWOOD, MA	gegužės 23 d.	6 - 7 val. p.p.

Apie siuntinių priėmimą Bridgeport, CT, Pensilvanijoje ir kitose vietovėse prašome teirautis tel. (617) 269-4455.

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 West Broadway
S.. Boston, MA 02127
(617) 269 - 4455

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.

(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti.
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Tautos Fondo suvažiavimo, įvykusio balandžio 29 d. Brooklyne, Kultūros Židinyje, prezidentas kalba vėsk. Paulius Baltakis, OFM. Sėdi iš k.: V. Penikienė, J. Nasvytis, J. Giedraitis, J. Valaitis, A. Vakselis, M. Žukauskienė.

Bostono žinios

Nauja vadovybė

Nuo balandžio 1 d. Laisvės Varpo vedėjo pareigas Aidui Kupčinskui perdavė Petras Viščinis, kuris tą visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio lietuvių radijo programą Bostono ir apylinkės lietuviams suorganizavo ir nuo 1954 m. kovo 7 d. jai sėkmingai vadovavo. Naujasis Laisvės Varpo vedėjas yra 43 metų, prieš 20 metų atvykęs iš

Lietuvos, baigęs kompiuterių mokslus, dabar dirbęs Spears asociates, Inc. Norwoode, gamybos vedėju. Su žmona Gita jis išaugino dukrą ir sūnų, kurie mokėsi Vasario 16-sios gimnazijoje Vokietijoje.

Nuo atvykimo dienos Aidas Kupčinskas yra gyvai įsitraukęs į Bostono lietuvių gyvenimą. Daug darbo ir laiko jis skiria Bostono lietuvių etnografinio

ansamblio "Sodauto" veiklai, šiuo metu yra LB Bostono apylinkės pirmininkas. Ligšiolinio "Laisvės Varpo" vedėjo Petro Viščinio ligos ir kitais atvejais jis pavaduodavo jį, įrodydamas, kad visais atžvilgiais yra kvalifikuotas būti "Laisvės Varpo" vedėju.

Savo talkininkais Aidas Kupčinskas pasirinko: administracijos ir finansų reikalams Gintarą Čepą; anglų kalbos skyriui Gitą Kupčinskiene, "Sodauto" vadove; muzikos reikalams Perkūną Krukoni; talkininkę korespondente - pranešėja Rimą Girniuvienę. "Laisvės Varpo" naujas adresas: Aidas Kupčinskas, 19 Old Farm Rd., Walpole, MA 02081, tel. (508) 668-2167, faksas (508) 660-8763.

"Baltic Tours" laimėjimas Lietuvos tautinis olimpinis

Su pirmu spinduliu pabudome ir mes...

Naujai atvykusieji iš Lietuvos pajudėjo, pradėjo burtis ir organizuotis. Įkūrė naują LB apylinkę ir įsijungė į NY apygardą. Naujosios apylinkės vardas - "VERSMĖ". Koordinacinio komiteto pranešimu "Versmės" sąrašuose jau randasi 270 asmenų.

Balandžio 29 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje įvyko "Versmės" surengta vakaronė, į kurią atsilankė apie 175 naujieji ir "senieji" ateiviai.

Salė buvo itin šventiškai papuošta. Salės lubose ir sienose buvo iškabinta daugybė spalvotų balionų ir kaspinų. Stalai padengti staltiesėmis, o ant jų, nedidelėse vazelėse - po pražydusią jaunų medelių šakelę. Ant vienos sienos, didelėmis spalvotomis raidėmis, užrašas: "Su pirmu spinduliu pabudome ir mes". Ant scenos uždangos, iš pakabintų raidžių, žodis "VERSMĖ". Apačioje - verpetais iš besiveržiančios "Versmės" srovės vaizdas.

Į salę atsilankė ir T. Pranciškus Giedgaudas, OFM, vienuolyno viršininkas, kuris tą dieną šventė savo 75-ųjų metų jubiliejų. Jam buvo sugiedota "Ilgiausių metų".

Salėje sukinėjosi ir Islanders ledo rutulio komandos žaidėjas Darius Kasparaitis.

- Sakyk Dariau, kur geriau jautiesi Židinyje, ar ant ledo? - užklausia.

- Šiuo metu, tai čia, Židinyje.

Priešingai - ant ledo, - atsakė. Kasparaitis pasidžiaugė Židini "atrades", nes per dvejus metus išgyvenęs New Yorke, apie jį nebuvo girdėjęs. Žadėjo dažniau atsilankyti.

Programą, šiek tiek vėluojant, susirinkusius pasveikino ir trumpai peržvelgė organizavimosi darbus koordinacinio "Versmės" komiteto veikli narė Albina Baniene.

Komiteto narys dr. Algis Pliūra kvietė jaunimą organizuotis ir dalyvauti sporte, o muz. Asta Barkauskienė ragino jungtis į esamus, ar numatomus dainos vienetus.

Viktoras Žikas, su elektroninės muzikos palyda (gaila, kad ji prastai veikė) padainavo, specialiai šiam renginiui savo paties sukurtą eilėrašį, kurio paskutinis (iš aštuonių) posmas buvo: "Tegul meilės versmė / Trykšta iš mūsų širdžių / Tegul jungia visus mus / Vienybėi ir meilei kartu". Mergalio eilėrašį "Pavasaris" deklamavo Sonata Petravičiūtė, o mūsų mielas ir visuomet laukiamas smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, kuriam visuomet fortepijono palyda suteikia pianistas William Smiddy, pagrojo C. Šains - Sains - "Introdukcija ir Rondo Capriccioso".

Šis Vilhelmo Čepinskio pasirodymas Židinyje, prieš prasidedant vasaros atostogoms, buvo

paskutinis.

- Kaip ir kur žadi praleisti vasaros atostogas? - užklausia.

- Atostogas praleisiu Lietuvoje. Ten beatostogaudamas turėsiu kelis koncertus. Venecuelos simfoninis orkestras yra mane pakvietęs į Venecuėlą. Į ten vyksiu birželio mėnesį ir su minėtu orkestru atliksiu porą koncertų, - atsakė Vilhelmas. - Rudeny vėl grįšiu į New Yorką ir Juiliard muzikos mokykloje toliau tęsiu smuiko studijas.

Petras Laučiškis padėklamavo Edvardo Vaitkaus eilėrašį "Ko nēr, to nēr". To eilėrašio tekstas buvo iškabintas Vilniuje prie buvusiu KGB rūmų 1994 m. vasarą, bet buvo greit nuplėštas. O, kad jis kam nors galėjo nepatikti matosi iš paskutinio (iš septynių) posmelio: / "Seimo vyrai išmintingi - / Rūmų apsauga gera! - / Vagia, kas tikrai netingi, / O vagių nēra!"

Kaip, kad rengėjai sako, "ant greitųjų" sudarytas ateivių choras, padainavo porą dainų: liaudies dainą - "Užaugau Lietuvoj" ir "Žemė Lietuvos" - muz. K. Vasiliausko, žodž. S. Gedos. Į dainavimą buvo įtraukti ir salėje susirinkusieji.

Po to, sušoko senovinį lietuvišką šokį "Saduto tuto", dr. Algis Pliūra papasakojo linksmą

Los Angeles, CA

Gegužės mėnuo skirtas Marijos garbei. Gegužinės pamaldos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje kiekvieną dieną vyks po 7 val. rytmetinių mišių, o sekmadieniais tuoj po sumos.

Velykos atšvėstos labai iškilmingai. Didžiosios savaitės apeigose ir Velykų dieną dalyvavo daug žmonių. Velykinėje rinkliavoje parapijai suaukota \$18,141.

Juozo Daumanto šaulių kuopa veiklos 30 metų sukaktį paminės gegužės 7 d., sekmadienį. 10:15 val. ryto vėliavų pakėlimas parapijos aikštėje. 10:30 val. mišios už mirusius šaulius, šales, karius ir partizanus. 12:15 val. minėjimas didžiojoje parapijos salėje. Minėjimą pradės kuopos vadas š. Kazys Karuža, invokacija sukalbės kun. A. Volskis, sveikins Lietuvos gen. konsulas Vytautas Čekanauskas ir organizacijų atstovai. Nepolitine tema paskaita skaitys visuomenininkas, ilgametis Lietuvos Šaulių Sąjungos Išeivijoje pirmininkas Karolis Milkovaitis. Meninę programos dalį atliks solistė Janina Čekanauskienė ir Los Angeles vyrų kvartetas.

Šv. Kazimiero šeštadieninė mokykla mokslo metus baigs birželio 3 d., šeštadienį, su iškilmingu didžiojoje parapijos salėje. "Spindulio", jaunimo meno ansamblio, tradicinė šventė įvyks birželio 4 d., sekmadienį Šv. Kazimiero parapijos patalpose.

L.Ž.K.

komitetas pasirinko Algio Mitkaus vadovaujamą "Baltic Tours" kelionių agentūrą iš Bostono oficialia to komiteto kelionių agentūra 1996 m. Atlanta, Georgia valstijoje, įvyksiančioms 26-sioms metinėms olimpinėms žaidynėms. Tuo reikalu sutartą pasirašė Lietuvos tautinio olimpinio komiteto pirmininkas Artūras Poviliūnas ir "Baltic Tours" pirmininkas Algis Mitkus.

Pagerbimas ar atsisveikinimas

"Laisvės Varpo" steigėjas ir ligšiolinis jo vedėjas Petras Viščinis atsisveikino su savo klausytojais kovo 26 d. laidoje, dėkodamas visiems už talką ir reikšdamas džiaugsmą, kad pavyko surasti naują vedėją, kuris toliau tęs jo virš 41-rių metų vykdytą darbą. Dabar LB Bostono apylinkės iniciatyva sudarytas specialus komitetas, kurio tikslas - suruošti Petro Viščinio pagerbimą ar atsisveikinimą su juo. Į tą komitetą įeina Bostono, Brocktono, Cape Codo ir kitų vietovių lietuvių organizacijų atstovai. To komiteto nutarimu numatomas pagerbimas ar atsisveikinimas įvyks birželio 4 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos didžiojoje salėje So. Bostone. Jame bus paryškinta Laisvės Varpo veikla, kitos kalbos ir organizacijų pasisakymai. Meninei programai atlikti pakviestas Bostono lietuvių sektetas, su kuriuo "Laisvės Varpas" glaudžiai bendradarbiavo, ypač tuo metu, kai jam vadovavo jo steigėjas šviesios atminties komp. Julius Gaidelis. Petras Viščinis su žmona ruošiasi grįžti į savo gimtuosius Druskininkus.

V. P-tis

Tai mūsų viršūnių gėda

Kadangi dabar iš Lietuvos gauname daug ir įvairių laikraščių, tai bendrą Lietuvos gyvenimą ir jos vaizdą neblogai pažįstame. Bet tą vaizdą ir Lietuvos gyventojų nuotaikas geriausiai paryškina mus pasiekiantieji mūsų giminių bei draugų laišakai.

Štai pora ištraukų iš jų. Laiško siuntėjas iš JAV į užklausimą: - kaip jūs gyvenate? - gavo atsakymą: "... Anksčiau į tokį klausimą atsakydavome gana trumpai - kaip žydas prie vokiečio. Tačiau dabar taip atsakyti būtų neteisinga. Mes ir patys nelabai gerai išmanome, kaip parašyti trumpą mūsų gyvenimo formulę. Jeigu chaosas yra dėsniis, anarchija - tvarka, korupcija ir "gerklių kandžiojimas" - demokratija, tai mes gyvename dėsningai susiklosčiusioje tvarkoje ir demokratiškai".

Rašydamas dėl pilietybės nepripažinimo užsienyje gyvenantiems lietuviams, rašo: "...Nepripažinti savo piliečiais visų Jūsų - didelė gėda. Nepasakyčiau, kad tai visos Lietuvos gėda. Tai mūsų viršūnių gėda. Juk kas igitino Lietuva, po tiek metų sugrįžti į nepriklausomybę? - Tai mūsų kova vietoje, o Jūsų užsienyje. Tai viena rezistencija, kitaip sakant, bendra kova su okupantu. Mes savo kovą kėlėme tautine dvasia, vietoje, Jūs savo veikla neleidote laisvų valstybių vyriausybėms pamiršti, kad egzistuoja toks mažytis planetos trupinėlis kaip Lietuva. Ir niekas neturėtų išdrįsti nepripažinti Jūsų teisės į pilietybę. Mes, taip galvojuojantieji, ne kartą kreipėmės dar į Landsbergio Parlamentą, bet viskas veltui. Aš nekaltinu paties Landsbergio. Kalta jo aplinka, kurios įtakai jis pasidavė ir kuri vėliau, jį patį išdavė. Taip pasielgti mūsų "viršūnes" skatino ne baimė, kad "išnešiosite Lietuvių doleriniuose maišeliuose", bet baimė, kad Jūs turėdami didelę patirtį kaip reikia tvarkytis gyvenant, taip vadinamam kapitalistiniame pasaulyje, perimsit valstybės vairą, o jie vėl liks be nieko. Čia ir yra tikroji priežastis! Na, bet nieko! Aš esu optimistas. Šie rinkimai parodė, kad mankurtizmas Lietuvoje silpsta. Anksčiau, ar vėliau Tauta pasveiks, o tada ir pasus po mes su Jumis turėsime vienodus!"

Grynai apie savo asmeninius reikalus, laiško autorius rašo: "...Savo gyvenimu nesiskundžiau perdaug anksčiau, neturiu kuo skųstis ir dabar. Nesame viskuo perteke, bet ir iš bado nemirštame. Į didįjį verslą nesiveržiu, nes į ten, paprastam mirtingajam, prasitumti neįmanoma. Ten karaliauja firmos kažkada sukurtos už kompartijos pinigus ir mafijinės struktūros, kas iš esmės yra vienas ir tas pats..."

Tai daug pasakantis ir nemažai teisybės turintis laiškas. Blaiviai galvojančių Lietuvos gyventojų yra daug. Tik gaila, kad "Viršūnės" jų protu nepasinaudoja.

p. palys

Nauja sporto žvaigždė

Linus Vaitkus iš Steamboar Springs, 22 metų amžiaus studentas Colorado Universitete, kur priklauso prie slidinėjimo komandos, dalyvavo Pasaulinėse Lietuvių Slidinėjimo Varžybose, kurios įvyko Collingwood, Ontario (Kanadoje) vasario 23 ir 24 dienomis. Dalyvavo 50 slidinėtojų, atvykusių iš Lietuvos, Australijos, Kanados ir JAV. Linas laimėjo Didžiojo Slalomo pirmą vietą savo amžiaus grupėje. Jo 41.73 laikas taip pat buvo rekordinis šiose varžybose. Tas pats atsitiko ir Slalomo varžybose, kur Lino 54.96 laikas pelnė jam pirmą vietą ne tik savo amžiaus grupėje, bet taip pat ir visų amžių grupių varžybose.

Šiaurės Amerikos Lietuvių Slidinėjimo Varžybose, kurios irgi įvyko Kanadoje, Loretto Slidinėjimo Rezorte, Loretto, Ont. vasario 25 dieną, Linas vėl buvo geriausias (pirma vieta) Slalomo ir Didžiojo Slalomo varžybose.

Lino stebėtini gabumai slidinėjime neatsirado netyčia. Kaip Steamboar Springs Žiemos Sportų Klubu narys Linas idėjo daug darbo treniruodamasis ir sėkmingai dalyvaudamas daugelyje slidinėjimo varžybų Amerikoje ir Europoje.

LR Misijos prie JT veiklos kronika

Balandžio 20 d. - Patarėja G. Damušytė dalyvavo Rytų Europos grupės posėdyje, kuriam pirmininkavo Rumunija. Aptarti klausimai, susiję su grupės remiamom kandidatūrom liepos mėn. įvyksiančioje ECOSOC sesijoje Ženevoje ir gegužės mėn. įvyksiančioje UNICEF'o tarybos sesijoje New Yorke.

Baltijos Misijų NPT darbo grupė susitiko Latvijos Misijoje prie JT derinti pozicijas ir darbus NPT konferencijos šešiose darbo grupėse. Dalyvavo patarėjai G. Damušytė ir R. Paulauskas.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1995

Skrydis į Vilnių iš	Bal. 1-geg. 31	Birž. 1-rugp. 31
Chicago	\$655	\$765
Cleveland	731	927
Detroit	739	891
Los Angeles	865	1,017
Miami	725	925
New York	630	740
San Francisco	900	1,025
Tampa	759	911

Plius mokesčiai. Kainos turi apribojimų.

Teiraukitės dėl kainų iš kitų miestų.

1995 m. grupinių kelionių į Lietuvą brošiūra jau paruošta. Kreipkitės. Atsiųsime. Grupių organizatoriams teikiamos specialios nuolaidos.

→ → →

VYTIS TRAVEL

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718 423-6161; 1-800-77-VYTIS

FAX.: 718 423-3979

A.† A.

GRAŽINAI DAUNIENEI-PAULAVIČIŪTEI

po ilgos ligos mirus, vyrui ALEKSANDRUI DAUNIUI, buvusiam Tautos Fondo tarybos pirmininkui ir aktyviam bendradarbiui, sūnams, šeimai ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

TAUTOS FONDAS

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Šį savaitgalį Kultūros Židinyje: LB Queens apylinkė rengia jungtinį šiaulių teatro iš Lietuvos ir Hamiltono "Aukuro" teatro iš Kanados S. Čiurlionienės "Pinigėlių" spektaklį gegužės mėn. 7 d. 4 val. p. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. (Žiūr. skelbimą šiame psl.)

Kultūros Židinio kavinė veiks gegužės 7 d. nuo 12 val., Židinio apatinėje salėje. Gražioje aplinkoje, giminių, draugų bei bičiulių ratelyje skaniai papieštausite ir atsigavinsite. Cepelinai, dešros su kopūstais, kugelis, naminiai tortai bei pyragaičiai jus maloniai nuteiks laukti 4-os valandos ir vaidinimo "Pinigėliai".

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos direktorės dr. Nijolė Bražėnaitės - Paronetto dėka direktorė dr. Rožė Šomkaitė ir LKRŠ raštinės tarnautojos su pagalbininke Gina Jankauskaite, balandžio 22 d. apsilankė naudotų drabužių išpardavime, su ruoštime Šv. Jono parapijos "Catholic Daughters of America", Piermont, NY. Jų dėka buvo gautas didelis kiekis vertingų drabužių ir avalynės. Viskas tuoj pat supakuota ir pasiūta į Lietuvos jaunimui. Norintieji finansiniai prisidėti prie siuntinių persiuntimo, prašomi aukas siųsti: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovai Brooklyne, NY, siuntinius vėl priims gegužės 20 d. nuo 12 iki 4 val. popiet Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių žiūr. skelbimą 6 psl.

A. A. Domazo Tilviko atminimą pagerbiant, Kultūros Židiniui aukojo:

50 dol.: Dr. Jonas ir Dana Bilėnai.

Po 40 dol.: Romualdas ir Vida Penikiai; Raymond ir Nijolė Žukauskai.

30 dol.: Algirdas ir Vida Janauskai.

25 dol.: N. Naronis.

Po 20 dol.: Anatolijus Grabauskas; Donatas Ūzas.

Kultūros Židinio vadovybė nuoširdžiai dėkoja už aukas.

A. A. Emilijos Rastienienės atminimą pagerbiant, Kultūros Židiniui aukojo:

Po 50 dol.: Birutė Paprockienė; Bronė Rimienė; Eugenija Ūselytė; R. A. Markevičius; Celestina Šiulė; Irena ir Jonas Vilgaliai; Birutė ir Vytautas Ignai.

Po 30 dol.: E. A. Stakniai; Ramūnas ir Valdonė Gaubos.

Po 25 dol.: Genovaitė Diržienė; Aldona Pintsch; Valda ir Raimondas Gaubos; Ramutė ir Algirdas Česnavičiai; Vida ir Algis Janauskai.

Po 20 dol.: Ona Osmolskis; Birutė Cibulskienė; Antanas Matulaitis; H. C. Andruška; Ieva Jankutė; Albinas Sakalas; Leonas ir Ona Sabaliūnai.

10 dol.: Valerija Šileikienė.

Kultūros Židinio vadovybė nuoširdžiai dėkoja už aukas.

Vytautas Daugirdas, AM Saras firmos Long Islande prezidentas, bus vienas iš prelegentų JAV LB Ekonominių reikalų tarybos rengiamoje konferencijoje gegužės 20 - 21 dienomis Lemonte prie Chicago. Jis kalbės apie Amerikos lietuvių verslininkų patirtį Lietuvoje.

Tautos Fondo suvažiavimo, įvykusio balandžio 29 d. Brooklyne, Kultūros Židinyje, dalyviai. Liudo Tamošaičio nuotrauka

"Vytis" kelionių agentūra, norėdama, kad ir kitų kraštų žmonės susidomėtų kelionėmis į Baltijos šalis, balandžio 17 d. Pennsylvania viešbutyje Manhatane surengė seminara apie turizmą Pabaltijo kraštuose ir Suomijoje. Sukvietė iš Manhattano daug kelionių agentūrų. Iš viso buvo atstovaujama 21-a agentūra. Pokalbiui vadovavo Rimas Kezys, supažindindamas su turizmo sąlygomis Baltijos kraštuose, parodė Daivos Kezienės pagamintą filmą apie Lietuvą, Latviją, Estiją. Buvo atsilankę Baltijos šalių konsulai, jų tarpe ir dr. Petras Anusas. Dalyvavo ir "Finair" linijos atstovas. Įvyko loterija. Turizmu į Pabaltijo kraštus žmonės tik pradeda domėtis, nes ne taip senai griuvo "geležinė uždanga". Čia ir buvo bandymas praveržti į kelionių agentūras, supažindinant su turizmo galimybėmis Lietuvoje ir aplink. Puoselėdama šią idėją, "Vytis" išleido 10-ies tūkstančių tiražą gražų spalvotą reklaminį leidinį apie Pabaltijo kraštus ir Suomiją.

T. Placidas Barius, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, gegužės 3 d. išvyko į Lietuvą tvarkyti lietuvių pranciškonų provincijos reikalų. Ten išbus iki gegužės 25 dienų.

Albinas Sakalas jo tėvelio, Juozo Sakalausko šviesiam atminimui, per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą paaukojo \$200 Lietuvos našlaičiams. LKRŠ reikiama gilia užuojautą Albinui Sakalui ir dėkoja už paskirtą auką. **"Gavėnios skatikai"** - tai pinigai suaukoti lietuviškų katalikiškų mokyklų priešpiečiams, siekia \$3,805. "Gavėnios" laikotarpis tęsis iki tol, kol Lietuva prisikels iš dvasinio ir moralinio skurdo. Taip, kad dar nėra per vėlu paaukoti šiam kilniam tikslui. Aukas prašome siųsti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos adresu: 351 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207, pažymint, kad tai yra vaikų priešpiečiams. Visiems, kurie jau yra paaukoję, nuoširdus aciū vaikučių vardu. (LKRŠ inf.)

Dėkojame

Administracija balandžio 27 d. gavo sekantį laišką:

Gerbiamieji,
Siunčiu čekį nr. 1012 (\$50.00). Tai JAV Lietuvių Bendruomenės Baltimorės skyriaus metinė auka "Darbininkui" paremti. Sėkmės! (pas.) Juozas Saurusaitis, Baltimorės LB išdininkas

Administracija nuoširdžiai dėkoja **Baltimorės LB valdybai ir jos išdininkui p. J. Saurusaičiui** už paramą "Darbininkui" ir mūsų spaudos įvertinimą.

Saulius Remėza, New Rochelle, NY, kaip kasmet, taip ir šiemet, atnaujino prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę dosnią paramą "Darbininko" išlaikymui.

Liuda Mikulskytė (Mikulskis), gimusi 1912 m. birželio 9 d. Lietuvoje, gyvenusi Richmond Hill, NY, mirė balandžio 25 d. Jamaica lignoninėje, sulaukusi 82 metų amžiaus. Atsisveikinimas su velione įvyko balandžio 28 d. M. Shalins šermentinėje. Balandžio 29 d., po mišių Maspetho V. Atsimainymo bažnyčioje, palaidota St. Charles kapinėse, Farmingdale, NY. Liuda Mikulskytė reikšėsi veikloje prieš komunizmą, organizavo ir dalyvavo demonstracijose. Liko mirusios sesers duktė Aldona su šeima, kuri ir pasirūpino laidotuviemis. Velionė turi giminių ir Lietuvoje.

Svečiai neatvyksta

"Darbininkas" balandžio 21 d., nr. 16, paskelbė, kad iš Lietuvos atvyksta 7 asmenų grupė ryšium su jų išleistu stambiu veikalu "Egzodo literatūra".

Knygoje, turinčioje 890 puslapių, pristatomi 125 išeivijos rašytojai, poetai, literatūros kritikai. Lietuviška visuomenė supažindinti su su veikalu autoriai norėjo gegužės mėnesį. Buvo numatyta, kad grupė sustos Chicagoje, Lemonte, Los Angeles ir New Yorke.

Tačiau Chicago lietuviška visuomenė pranešė, kad gegužės mėnuo yra perkrautas renginiais ir nieko priimti nebeįmanoma. Iš Vilniaus atėjo žinia, kad svečių kelionė nukeliama į rudenį.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadieniais, gegužės 13-ą ir gegužės 27-ą dienomis. Tomis dienomis siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokių muitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (Dėl siuntinių surinkimo gegužės mėnesį kitose vietovėse žiūrėkite skelbimą 6 psl.)

Lietuvoje leidžiamą mėnesinį kultūros žurnalą "Naujasis židinys - Aidus" galima užsiprenumeruoti ir prenumeratą pratęsti per Tėv. Leonardą Andriekų, atsiunčiant jo vardu 44 dol. čekį metams šiuo adresu: Rev. Leonardas Andriekus, OFM, P. O. Box 980, Franciscan Monastery, Kennebunkport, ME 04046. Už tą kainą žurnalas siunčiamas oro paštu. Šis žurnalas yra "Aidų" tęsinys, skiriamas Lietuvos ir viso pasaulio lietuviams.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidu" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Lietuvių gydytojų susirinkimas

New Yorko lietuvių gydytojų draugijos susirinkimas įvyko balandžio 30 d. Už mirusius draugijos narius mišios buvo 12 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišias aukojo Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, vienuolyno viršininkas.

Po mišių posėdžių menėje buvo vaišės. Po jų prasidėjo ir susirinkimas. Pradžioje buvo pagerbtas dr. Juozas Kriaučiūnas jo 85 metų amžiaus sukakties proga. Dr. Petras Dičpinigaitis skaitė paskaitą apie plaučių ligas - astmą ir džiova.

Svarbiausias susirinkimo tikslas - valdybos rinkimai. Perrinkta ta pati valdyba: pirmininkė dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė, vicepirmininkas dr. Petras Dičpinigaitis, sekretorė dr. Regina Saldaitienė - Čiurlienė, išdininkė dr. Leonida Giedraitienė, revizorė dr. J. Trojanienė.

Dalyvavo apie 30 asmenų. Dvi daktarės buvo iš Lietuvos, tik gaila, kad niekas jų nepristatė susirinkusiems. Atsilankė ir dr. A. Plūra, kuris aktyviai dalyvauja visuose renginiuose.

Vaišes paruošė Vida Jankauskienė ir Josefina Senken.

Knygos - geriausios dovanos

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - 1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knyga redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant persiuntimą.

"Moteris su baltu chalu". Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė. 494 psl. didelio formato knyga kietais viršeliais. Čia telpa 35 medicinos daktarės pasakojimai apie išgyvenimus, dirbant lignoninėse. Kaina 20 dol.

Visos knygos gaunamos rašant:

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Užsakant žodynus, pridėti po 1 dol. persiuntimui; užsakant "Moteris su baltu chalu" - pridėti 2 dol.

SKELBIMAI

Ieško darbo

Moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti lignonius, tvarkyti namus ir kt. Norėtų gyventi šeimoje. Skambinti iki 7 val. vak.: (516) 269-9417. (sk.)

Siūlo darbą

Reikalinga mergina ar moteris, kuri prižiūrėtų du vaikus (penkerių ir dviejų metų) ir padėtų namų ruošos darbuose. Turi gyventi šeimoje New Yorko priemiestyje. Skambinti: (914) 358-8767. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Parduoda

KOMPIUTERIAI

IBM komp. Nauji įpakuoti, su garantija 486DX2-66, 14"SVGA, 4RAM, 420HD, \$1050. Nemokamas pristatymas arba išsiuntimas į jūsų namus ar ofisą. Supažindinimas su aptarnavimu ir daugybė duotų programų. Galite užsakyti jums reikalingą konfigūraciją. Gintaras, Queens, NY. Tel.: (718) 326-2370, Fax.: (718) 326-2234. (sk.)

Paslaugos

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO. TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekaloto Prasidėjimo sekerių priežiūroje. Pasinaudokite proga, kreipkitės: Villa Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT, 06277. (sk.)

Parduodamos knygos

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Dautmantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvo partizanų vadas, dalyvavęs įvairiuose žygiuose; aprašo 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net prasimuša į Vakarų, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasirodžia tolimesniam partizaniniam karui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žūva. Lietuviškai šios knygos išleistas kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštais viršeliais. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu. (sk.)

Povilo Žumbakio, "Darbininko" bendradarbio, radijo programų komentarai, papildyti ir suredaguoti, išleisti knyga "Balionai, bananai ir biurokratai". Tai 205 psl. su 207 išnašomis ir 11 psl. indeksu knyga, minkštais viršeliais, vidutinio formato. Komentarai, datuoti nuo 1992 m. liepos 2 d. iki 1993 m. lapkričio 28 d., liečia įvairius politinius, teisinius ir ekonominius klausimus, tautiečių interesus užsienyje ir Lietuvoje. Knyga gaunama, atsiuntus "Darbininkui" 15 dol. auką. Visas pelnas skiriamas lietuviškų radijo programų rėmimui ir lietuviškos spaudos darbų išlaikymui.

"Darbininko" administracija prašo skaitytojų nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mieli skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokėstį.

N.Y. Akademikai Skautai
jus labai maloniai kviečia į.....
Kernagio
Gegužine New Yorke

1995 gegužės 12d., penktadienį
Kultūros Židinyje
8v.v., įėjimas \$8

koncertas, šokiai, dainavimas—
dalyvavimas būtinas!

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS QUEENS APYLINKĖ
maloniai kviečia visus atsilankyti į
Sofijos Čiurlionienės vaidinimą

PINIGĖLIAI
(komedija)

1995 m. gegužės 7 d., sekmadienį, 4 val. popiet
Kultūros Židinyje,
361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

Vaidina:

Šiaulių Dramos Teatro ir
Hamiltono "Aukuro" aktoriai
Įėjimas \$15.00

Nuo 12 val. apatinėje salėje veiks
Kultūros Židinio kavinė

